

Institutul Oncologic
Prof. Dr. Alexandru
Trestioreanu

Sos. Fundeni Nr. 252, Sector 2, București cod 022328, CF 4203709 Nr. notificare A.N.S.P.D.C.P.: 20909 Tel. 021-227.10.00, 021-227.10.01 ; Fax: 021-318.32.62 e-mail: secretariat@iob.ro - www.iob.ro

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
INSTITUTUL ONCOLOGIC
"PROF DR ALEXANDRU TRESTIOREANU"
BUCUREȘTI
INTRARE NR 3264
IESIRE
ZIUA 13 LUNA 03 ANUL 2025

CODUL DE ETICA SI DEONTOLOGIE PROFESIONALA

CUPRINS

- CAPITOLUL I** DOMENIUL DE APLICARE SI PRINCIPII GENERALE
- CAPITOLUL II** NORME GENERALE DE CONDUITA
PROFESIONALA A PERSONALULUI
- CAPITOLUL III** COORDONAREA SI CONTROLUL APLICARII
NORMELOR DE CONDUITA PROFESIONALA
PENTRU PERSONALUL ANGAJAT
- CAPITOLUL IV** ETICA ȘI DEONTOLOGIA MEDICILOR
- CAPITOLUL V** ETICA ȘI DEONTOLOGIA FARMACISTULUI
- CAPITOLUL VI** ETICA ȘI DEONTOLOGIA BIOCHIMISTULUI,
BIOLOGULUI SI CHIMISTULUI
- CAPITOLUL VII** ETICA ȘI DEONTOLOGIA PSIHOLOGULUI
- CAPITOLUL VIII** ETICA ȘI DEONTOLOGIA ASISTENTULUI
MEDICAL GENERALIST, A MOAȘEI ȘI A
ASISTENTULUI MEDICAL
- CAPITOLUL XI** ETICA SI DEONTOLOGIA AUDITORULUI INTERN
- CAPITOLUL X** ETICA ȘI DEONTOLOGIA CONSILIERULUI JURIDIC
- CAPITOLUL XI** DISPOZITII FINALE

Misiunea noastră

Misiunea Institutului Oncologic “Prof. Dr. Al. Trestioreanu” Bucuresti este aceea de a oferi servicii medicale de o înaltă calitate, de a îmbunătăți starea sănătății populației precum și de a ne orienta permanent către necesitățile actuale ale pacienților și de a le furniza servicii medicale integrate și aliniate la principiul îmbunătățirii continue a serviciilor de sanatate.

Viziunea noastră

Viziunea conducerii Institutului Oncologic “Prof. Dr. Al. Trestioreanu” Bucuresti în domeniul calității este de a construi imaginea unei instituții medicale de prestigiu, reprezentative pentru România, de a dobândi și menține o buna reputație a institutului prin calitate. Calitatea serviciilor noastre medicale trebuie să constituie un exemplu pentru unitățile medicale similare și o recomandare pentru pacienții noștri.

În dorința de îmbunătățire a relațiilor interumane, conducerea I.O.B. a procedat la întocmirea prezentului cod de etică și deontologie profesională valabil pentru întreg personalul angajat al institutului.

Fără a avea pretenția că actuala formă a codului este una perfectă, sau că dorim a substitui activitatea și autoritatea asociațiilor și organizațiilor profesionale - Colegiul Medicilor din România, Colegiul Medicilor Dentisti din România, Colegiul Farmacistilor din România, Ordinul Biologilor, Chimistilor și Biochimistilor din România, Ordinul Asistentilor Medicali Generaliști, Moaşelor și Asistentilor Medicali din România, Colegiului National al Asistentilor Sociali, Colegiul Psihologilor din România, ș.a., vă aducem la cunoștință prezentul cod etic.

Elaborarea prezentului **COD DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ** a personalului I.O.B. are la bază, ca temelie legală, următoarea legislație în vigoare:

- Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Colegiului Medicilor din România nr. 2/2012 privind adoptarea Statutului și a Codului de deontologie medicală ale Colegiului Medicilor din România ;
- Decizia Colegiului Farmaciștilor din România nr. 1/2005 privind adoptarea Statutului Colegiului Farmaciștilor din România și a Codului deontologic al farmacistului, cu modificări și completările ulterioare;
- Legea nr. 460/2003 privind exercitarea profesiunilor de biochimist, biolog și chimist ;
- O.U.G. nr. 144/ 2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moașă și a profesiei de asistent medical, precum și organizarea și funcționarea Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moaşelor și Asistenților Medicali din România, ;
- Hotărârea OAMGMAMR nr. 2/2009 privind adoptarea Codului de etică și deontologie al asistentului medical generalist, al moasei și al asistentului medical din România;
- Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, cu modificări și completările ulterioare;;
- H.G. nr. 788/2005 privind Normele metodologice de aplicare a Legii nr.213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, cu modificări și completările ulterioare;
- Codul Deontologic al Profesiei de Psiholog cu drept de liberă practică;
- Legea nr. 514/2003 privind exercitarea profesiei de consilier juridic, cu modificările și completările ulterioare;
- Statut 1/2004 al profesiei de consilier juridic ;
- Codul deontologic al consilierului juridic;
- Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern. cu modificări și completările ulterioare;

- Ordinul MFP nr. 252/2004 pentru aprobarea Codului privind conduita etică a auditorului intern;
- Legea nr. 571/14.12.2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii;
- Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacientului, cu modificări și competențe ulterioare;
- Ordinul MS nr. 386/2004 pentru aprobarea Norme de aplicare a Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003.

CAPITOLUL I

DOMENIUL DE APLICARE SI PRINCIPII GENERALE

ART. 1 Domeniul de aplicare

- (1) Codul de conduită al personalului din cadrul **I.O.B.** reglementează normele de conduită profesională a întregului personal angajat.
- (2) Normele de conduită profesională prevăzute de prezentul cod sunt obligatorii pentru personalul din cadrul spitalului, încadrat în baza prevederilor Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, republicat, cu modificările ulterioare.
- (3) Codul de etică și deontologie profesională a personalului din cadrul **I.O.B.** va fi numit în continuare „cod” sau „cod de conduită”.

ART. 2 Obiective

Obiectivele prezentului cod urmăresc să asigure creșterea calității întregii activități a instituției medicale, o bună administrare în realizarea interesului public, precum și eliminarea birocrăției și a faptelor de corupție prin:

1. Reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului instituției publice și al personalului angajat;
2. Informarea publicului cu privire la conduita profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea personalului angajat în exercitarea funcției;
3. Crearea unui climat de încredere și respect reciproc între cetățeni și personalul angajat din cadrul **I.O.B.**

ART. 3 Principii generale

Principiile care guvernează conduita profesională a personalului angajat sunt următoarele:

1. Prioritatea interesului public - principiu conform căruia personalul angajat are îndatorirea de a considera interesul public mai presus decât interesul personal, în exercitarea atribuțiilor funcției;
 2. Asigurarea egalității de tratament a cetățenilor - principiu conform căruia personalul angajat are îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare;
 3. Profesionalismul - principiu conform căruia personalul angajat are obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate;
 4. Imparțialitatea și nediscriminarea - principiu conform căruia angajații sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea atribuțiilor funcției;
 5. Integritatea morală - principiu conform căruia personalului angajat îi este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru el sau pentru altul, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material;
 6. Libertatea gândirii și a exprimării - principiu conform căruia personalul angajat poate să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;
 7. Cinstea și corectitudinea - principiu conform căruia, în exercitarea funcției și în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul angajat trebuie să fie de bună-credință și să acționeze pentru îndeplinirea conformă a atribuțiilor de serviciu;
-

ART. 4 Termeni

În înțelesul prezentului cod, expresiile și termenii de mai jos au următoarele semnificații:

1. Personal angajat - persoana încadrată și numită într-o funcție în cadrul **I.O.B.**, în condițiile Legii nr. 53/2003, cu modificările ulterioare.
2. Funcție - ansamblul atribuțiilor și responsabilităților stabilite, în temeiul legii, în fișa postului;
3. Interes public - acel interes care implică garantarea și respectarea de către spital, a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor, recunoscute de Constituție, legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte, precum și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficienței, eficacității și economicității cheltuirii resurselor;
4. Interes personal - orice avantaj material sau de alta natură, urmărit ori obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alții, de către personalul angajat prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care are acces, ca urmare a exercitării atribuțiilor funcției;
5. Conflict de interese - acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al angajatului angajat contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției deținute;
6. Informație de interes public - orice informație care privește activitățile sau care rezultă din activitatea unității sanitare, și care este stabilită astfel de către conducerea instituției, în baza prevederilor legale în vigoare, indiferent de suportul ei;
7. Informație cu privire la date personale - orice informație privind o persoană identificată sau identificabilă.

CAPITOLUL II

NORME GENERALE DE CONDUITA PROFESIONALĂ A PERSONALULUI ANGAJAT

ART. 5 Asigurarea unui serviciu public de calitate

- (1) Personalul angajat are obligația de a asigura un serviciu public de calitate în beneficiul cetățenilor, prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea lor în practică, în scopul realizării competențelor instituției, în limitele atribuțiilor stabilite prin fișa postului.
- (2) În exercitarea funcției, personalul angajat are obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparența administrativă, pentru a câștiga și a menține încrederea pacienților în integritatea, imparțialitatea și eficacitatea instituției medicale.

ART. 6 Respectarea Constituției și a legilor

- (1) Angajații au obligația ca, prin actele și faptele lor, să respecte Constituția și legile țării și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale, în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.
 - (2) Personalul angajat trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercitării unor drepturi, datorată naturii funcțiilor deținute.
-

ART. 7 Loialitatea fata de Institutia Medicală

(1) Personalul angajat are obligatia de a apara cu loialitate prestigiul institutiei sanitare in care isi desfasoara activitatea, precum si de a se abtine de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

(2) Angajatilor le este interzis:

1. Sa exprime in public aprecieri neconforme cu realitatea in legatura cu activitatea institutiei, cu politicile si strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;
2. Sa faca aprecieri in legatura cu litigiile aflate in curs de solutionare si in care institutia are calitatea de parte, daca nu sunt abilitati in acest sens;
3. Sa dezvaluie informatii care nu au caracter public, in alte conditii decat cele prevazute de lege;
4. Sa dezvaluie informatiile la care au acces in exercitarea functiei, daca aceasta dezvaluire este de natura sa atraga avantaje necuvenite ori sa prejudicieze imaginea sau drepturile institutiei ori ale unor functionari publici sau angajati, precum si ale persoanelor fizice sau juridice;
5. Sa acorde asistenta si consultanta persoanelor fizice sau juridice, in vederea promovarii de actiuni juridice ori de alta natura impotriva statului ori institutiei publice in care isi desfasoara activitatea.

(3) Prevederile alin. (2) pct. 1 - 4 se aplica si dupa incetarea raportului de munca, pentru o perioada de 2 ani, daca dispozitiile din legi speciale nu prevad alte termene.

(4) Prevederile prezentului cod de conduita nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligatia legala a personalului angajat de a furniza informatii de interes public celor interesati, in conditiile legii.

ART. 8 Libertatea opiniilor

(1) In indeplinirea atributiilor de serviciu angajatii au obligatia de a respecta demnitatea functiei detinute, coreland libertatea dialogului cu promovarea intereselor institutiei publice in care isi desfasoara activitatea.

(2) In activitatea lor angajatii au obligatia de a respecta libertatea opiniilor si de a nu se lasa influentati de considerente personale.

(3) In exprimarea opiniilor, personalul angajat trebuie sa aiba o atitudine concilianta si sa evite generarea conflictelor datorate schimbului de pareri.

ART. 9 Activitatea publica

(1) Relatiile cu mijloacele de informare in masa se asigura de catre persoanele desemnate in acest sens de conducatorul institutiei, in conditiile legii.

(2) Angajatii desemnati sa participe la activitati sau dezbateri publice, in calitate oficiala, trebuie sa respecte limitele mandatului de reprezentare incredintat de conducatorul institutiei.

(3) In cazul in care nu sunt desemnati in acest sens, angajatii pot participa la activitati sau dezbateri publice, avand obligatia de a face cunoscut faptul ca opinia exprimata nu reprezinta punctul de vedere oficial al institutiei.

ART. 10 Activitatea politica

In exercitarea functiei detinute, personalului angajat ii este interzis:

1. Sa participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;
2. Sa furnizeze sprijin logistic candidatilor la functii de demnitate publica;
3. Sa colaboreze, atat in cadrul relatiilor de serviciu, cat si in afara acestora, cu persoanele fizice sau juridice care fac donatii ori sponsorizari partidelor politice;
4. Sa afiseze in cadrul institutiei insemne ori obiecte inscriptionate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidatilor acestora.

ART. 11 Folosirea imaginii proprii

In considerarea functiei pe care o detine, personalul angajat are obligatia de a nu permite utilizarea numelui sau a imaginii institutiei in actiuni publicitare pentru promovarea unei activitati comerciale, precum si in scopuri electorale.

ART. 12 Cadrul relatiilor in exercitarea atributiilor functiei

(1) In relatiile cu personalul angajat din cadrul institutiei precum si cu persoanele fizice sau juridice, toti angajatii sunt obligati sa aiba un comportament bazat pe respect, buna-credinta, corectitudine si amabilitate.

(2) Personalul angajat are obligatia de a nu aduce atingere onoarei, reputatiei si demnitatii persoanelor din cadrul institutiei, precum si persoanelor cu care intra in legatura in exercitarea functiei, prin:

1. intrebuintarea unor expresii jignitoare;
2. dezvaluirea aspectelor vietii private;
3. formularea unor sesizari sau plangeri calomnioase.

(3) Personalul angajat trebuie sa adopte o atitudine impartiala si justificata pentru rezolvarea clara si eficienta a problemelor pacientilor. Personalul angajat are obligatia sa respecte principiul egalitatii cetatenilor in fata legii si a institutiei publice, prin:

1. promovarea unor solutii coerente, conform principiului tratamentului nediferentiat, raportate la aceeasi categorie de situatii de fapt;
2. eliminarea oricarei forme de discriminare bazate pe aspecte privind nationalitatea, convingerile religioase si politice, starea materiala, sanatatea, varsta, sexul sau alte aspecte.

ART. 13 Conduita in cadrul relatiilor internationale

(1) Personalul angajat care reprezinta institutia in cadrul unor organizatii internationale, institutii de invatamant, conferinte, seminarii si alte activitati cu caracter international are obligatia sa promoveze o imagine favorabila tarii si institutiei publice pe care o reprezinta.

(2) In relatiile cu reprezentantii altor state, angajatii au obligatia de a nu exprima opinii personale privind aspecte nationale sau dispute internationale.

(3) In deplasarile in afara tarii, personalul angajat este obligat sa aiba o conduita corespunzatoare regulilor de protocol si sa respecte legile si obiceiurile tarii gazda.

ART. 14 Interdictia privind acceptarea cadourilor, serviciilor si avantajelor

Angajatii nu trebuie sa solicite ori sa accepte cadouri, servicii, favoruri, invitatii sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, parintilor, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relatii de serviciu, afaceri sau de natura politica, care le pot influenta impartialitatea in exercitarea functiilor detinute ori pot constitui o recompensa in raport cu aceste functii.

ART. 15 Participarea la procesul de luare a deciziilor

- (1) In procesul de luare a deciziilor angajatii au obligatia sa actioneze conform prevederilor legale si sa isi exercite capacitatea de apreciere in mod fundamentat si impartial.
- (2) Angajatii au obligatia de a nu promite luarea unei decizii de catre institutia publica, de catre alti angajati, precum si indeplinirea atributiilor in mod privilegiat.

ART. 16 Obiectivitate in evaluare

- (1) In exercitarea atributiilor specifice functiilor de conducere, angajatii au obligatia sa asigure egalitatea de sanse si tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul angajat din subordine.
- (2) Personalul angajat de conducere are obligatia sa examineze si sa aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competentei profesionale pentru personalul din subordine, atunci cand propune ori aproba avansari, promovari, transferuri, numiri sau eliberari din functii ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzand orice forma de favoritism ori discriminare.
- (3) Personalul angajat de conducere are obligatia de a nu favoriza sau defavoriza accesul ori promovarea in functiile angajate pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile prevazute la art. 3.

ART. 17 Folosirea abuziva a atributiilor functiei detinute

- (1) Personalul angajat are obligatia de a nu folosi atributiile functiei detinute in alte scopuri decat cele prevazute de lege.
- (2) Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori actiuni de control, personalul angajat nu poate urmari obtinerea de foloase sau avantaje in interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.
- (3) Angajatii au obligatia de a nu interveni sau influenta vreo ancheta de orice natura, din cadrul institutiei sau din afara acesteia, in considerarea functiei pe care o detin.
- (4) Angajatii au obligatia de a nu impune altor angajati sa se inscrie in organizatii sau asociatii, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promitandu-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

ART. 18 Utilizarea resurselor publice

- (1) Personalul angajat este obligat sa asigure ocrotirea proprietatii publice si private a statului si a unitatilor administrativ-teritoriale, sa evite producerea oricarui prejudiciu, actionand in orice situatie ca un bun proprietar.
 - (2) Personalul angajat are obligatia sa foloseasca timpul de lucru, precum si bunurile apartinand institutiei numai pentru desfasurarea activitatilor aferente functiei detinute.
 - (3) Personalul angajat trebuie sa propuna si sa asigure, potrivit atributiilor care ii revin, folosirea utila si eficienta a banilor publici, in conformitate cu prevederile legale.
 - (4) Personalului angajat care desfasoara activitati publicistice in interes personal sau activitati didactice ii este interzis sa foloseasca timpul de lucru ori logistica autoritatii sau a institutiei publice pentru realizarea acestora, fara aprobarea conducerii unitatii.
-

ART. 19 Limitarea participării la achiziții, concesiuni sau închirieri

(1) Orice angajat angajat poate achiziționa un bun aflat în proprietatea privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, supus vânzării în condițiile legii, cu excepția următoarelor cazuri:

1. când a luat cunoștința, în cursul sau ca urmare a îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmează să fie vândute;

2. când a participat, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, la organizarea vânzării bunului respectiv;

3. când poate influența operațiunile de vânzare sau când a obținut informații la care persoanele interesate de cumpărarea bunului nu au avut acces.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în cazul concesiunii sau închirierii unui bun aflat în proprietatea publică ori privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale.

(3) Angajaților le este interzisă furnizarea informațiilor referitoare la bunurile proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, supuse operațiunilor de vânzare, concesiune sau închiriere, în alte condiții decât cele prevăzute de lege.

(4) Prevederile alin. (1) - (3) se aplică în mod corespunzător și în cazul realizării tranzacțiilor prin intermediu sau în situația conflictului de interese.

CAPITOLUL III

COORDONAREA ȘI CONTROLUL APLICĂRII NORMELOR DE CONDUITA PROFESIONALĂ PENTRU PERSONALUL ANGAJAT

ART. 20 Sesizarea

(1) Conducerea **I.O.B.** poate fi sesizată de orice persoană cu privire la:

1. încălcarea prevederilor prezentului cod de conduită de către angajați;

2. constrângerea sau amenințarea exercitată asupra angajatului pentru a-l determina să încalce dispozițiile legale în vigoare ori să le aplice necorespunzător.

(2) Sesizarea prevăzută la alin. (1) nu exclude sesizarea organului disciplinar competent, potrivit legii – comisii de disciplină, consiliul de etică al spitalului constituit în baza prevederilor O.M.S. nr. 1502/2016.

(3) Angajații nu pot fi sancționați sau prejudiciați în nici un fel pentru sesizarea cu bună-credință a organelor disciplinare competente, în condițiile legii.

(4) Conducerea **I.O.B.** va verifica actele și faptele pentru care au fost sesizate, prin organul disciplinar competent investit cu soluționarea sesizării, cu respectarea confidențialității privind identitatea persoanei care a făcut sesizarea.

(5) În cazul în care în situația sesizată este implicat conducătorul instituției publice, competența în soluționarea sesizării o are structura ierarhic superioară instituției, respectiv Ministerul Sănătății.

ART. 21 Soluționarea sesizării

(1) Rezultatele cercetării actelor și faptelor depuse spre analiză și verificare organului disciplinar competent, potrivit legii – comisii de disciplină, consiliul de etică al spitalului constituit în baza prevederilor O.M.S. nr. 1502/2016, vor fi consemnate într-un raport scris în care va fi precizat explicit fie cazul de încălcare a codului de etică și deontologie profesională, fie a normelor de conduită în relația pacient-medic-asistentă, fie a disciplinei

in unitatea sanitara, fie cazul de incalcare a drepturilor pacientilor, fie orice alte situatii dupa caz.
(2) Raportul organului disciplinar competent, potrivit legii, va contine si masurile impuse de rezultatul cercetării, în raport cu gravitatea abaterii , avându-se în vedere următoarele:

- a) împrejurările în care fapta a fost săvârșită;
- b) gradul de vinovăție al angajatului angajat;
- c) consecințele abaterii ;
- d) comportarea generală în serviciu a angajatului;
- e) eventualele sancțiuni disciplinare suferite anterior de către angajat.

(3) În cazul în care organul disciplinar competent investit cu solutionarea sesizării, apreciază că gravitatea și complexitatea acuzelor aduse angajatului angajat sunt de natură a afecta grav onoarea, prestigiul profesiei și moralitatea profesională în rândul corpului profesional din care face parte, în conformitate cu prevederile legilor și regulamentelor specifice profesiei, ale statutelor și ale codurilor etice și de deontologie profesională poate propune transmiterea sesizării în vederea cercetării și soluționării către organismele de cercetare disciplinară organizate la nivelul organismelor profesionale.

(4) Rezultatul cercetării actelor și faptelor depuse spre analiza și verificare organului disciplinar competent, potrivit legii , vor fi comunicate:

1. angajatului sau persoanei care a formulat sesizarea;
2. angajatului care face obiectul sesizării;

(5) Rezultatele activității de centralizare a sesizarilor sau petitiilor se consemneaza într-un raport anual al Consiliului de etica al spitalului, pe baza caruia Conducerea I.O.B. va formula recomandari cu privire la modul de corectare a deficientelor constatate si trebuie sa cuprinda si urmatoarele date:

- a) numarul si obiectul sesizarilor privind cazurile de incalcare a normelor de conduita profesionala;
- b) categoriile si numarul de angajati care au incalcat normele de conduita morala si profesionala;
- c) cauzele si consecintele nerespectarii prevederilor prezentului cod de conduita;
- d) evidentierea cazurilor in care personalului angajat i s-a cerut sa actioneze sub presiunea factorului politic;
- e) recomandarile propuse;

CAPITOLUL IV

ETICA ȘI DEONTOLOGIA MEDICILOR

ART. 22 Domeniul de aplicare și principii generale

(1) Sanatatea omului este telul suprem al actului medical. Obligatia medicului consta in a apara sanatatea fizica si mentala a omului, in a usura suferinta, in respectul vietii si demnitatii persoanei umane, fara discriminari in functie de varsta, sex, rasa, etnie, religie, nationalitate, conditie sociala, ideologie politica sau orice alt motiv, in timp de pace, precum si in timp de razboi. Respectul datorat persoanei umane nu inceteaza nici dupa decesul acesteia.

- (2) În exercitarea profesiei sale, medicul acorda prioritate intereselor pacientului, care primeaza asupra oricaror alte interese.
- (3) În exercitarea profesiei sale, medicul este obligat sa respecte drepturile fundamentale ale omului si principiile etice in domeniul biomedical. Este interzis medicului, in exercitarea profesiei sale, sa impuna pacientului opiniile sale personale de orice natura ar fi acestea.
- (4) Medicul nu trebuie sa inceteze niciodata, in decursul vietii sale profesionale, sa isi insuseasca achizitiile stiintei medicale, in scopul imbunatatirii cunostintelor sale medicale. Medicul trebuie ca, in conformitate cu abilitatile si cunostintele sale, sa contribuie la informarea obiectiva a publicului si autoritatilor medicale in ceea ce priveste problemele medicale.
- (5) Medicul care ofera informatii medicale in mass-media trebuie sa verifice modul in care afirmatiile sale sunt facute publice si sa ia atitudine in cazul denaturarii acestora.

ART. 23 *Despre independenta profesionala a medicului si responsabilitate*

- (1) Medicul are independenta profesionala absoluta, libertatea absoluta a prescriptiilor si actelor medicale pe care le considera necesare, in limitele competentei sale, si este raspunzator pentru acestea.
- (2) In cazul limitarii prin constrangeri administrative si/sau economice a independentei sale, medicul nu este raspunzator.
- (3) Medicul nu va garanta vindecarea afectiunii pentru care pacientul i s-a adresat.
- (4) În activitatea medicala ce se desfasoara in echipa - sectii de spital, proces de invatamant medical tip rezidentiat, raspunderea pentru actele medicale apartine sefului echipei, in limitele atributiilor administrative de coordonare, si medicului care efectueaza direct actul medical, in limitele competentei sale profesionale si rolului care i-a fost atribuit de seful echipei. In echipele interdisciplinare, seful echipei se considera a fi medicul din specialitatea in care s-a stabilit diagnosticul major de internare, daca nu exista reglementari speciale care sa prevada altfel.
- (5) Delegarea totala sau partiala a obligatiilor proprii catre alte persoane, in lipsa evaluarii si controlului personal, constituie abatere deontologica.
- (6) Exprimarea consimtamantului informat al pacientului pentru tratament nu inlatura responsabilitatea medicului pentru eventualele greseli profesionale.

ART. 24 *Secretul profesional este obligatoriu, cu exceptia situatiilor expres prevazute de lege*

- (1) Fac obiectul secretului profesional tot ceea ce medicul, in timpul exercitarii profesiei sale, a aflat direct sau indirect in legatura cu viata intima a bolnavului, a familiei, a apartinatorilor, precum si probleme de diagnostic, prognostic, tratament, diverse circumstante in legatura cu boala.
 - (2) Secretul profesional persista si dupa terminarea tratamentului sau decesul pacientului.
 - (3) Secretul profesional trebuie pastrat si fata de apartinatori, daca pacientul nu doreste altfel.
 - (4) Secretul profesional trebuie pastrat fata de colegi, cadre sanitare si institutiile medicale care nu sunt implicate in actul medical al pacientului in cauza. În comunicările stiintifice cazurile vor fi in asa fel prezentate incat identitatea bolnavului sa nu poata fi recunoscuta.
 - (5) În cazul in care nu este contrar intereselor pacientului, medicul curant va permite accesul mass-media la pacient numai cu acceptul acestuia. Conducerea unitatii medicale, prin Directorul Medical este obligata sa ia toate masurile in asa fel incat accesul mass-media la pacient sa se faca numai cu acceptul medicului curant si al pacientului. Acordarea
-

de informatii cu privire la un anumit caz se poate face numai cu acordul pacientului, al medicului curant si al conducerii unitatii medicale.

(6) Evidentele medicale trebuie pastrate ca materiale secrete profesionale.

ART. 25 Reguli generale de comportament in activitatea medicala

(1) Medicul nu poate trata un pacient fara a-l examina medical in prealabil, personal. Numai in cazuri exceptionale, de urgenta sau in cazuri de forta majora (imbolnaviri pe nave maritime aflate in mers, pe avioane in zbor, locuri inaccesibile sau in timp util) se vor da indicatii de tratament prin mijloace de telecomunicatii.

(2) Medicul poate executa o activitate medicala doar daca are pregatire si practica suficienta pentru aceasta. Aceasta prevedere nu se aplica in cazuri de urgenta vitala, care nu poate fi rezolvata altfel.

(3) Medicul poate utiliza numai aparate de diagnostic sau tratament autorizate si pentru manuirea carora are pregatire ori suficienta practica. Daca in urma examinarii sau in cursul tratamentului medicul considera ca nu are suficiente cunostinte ori experienta pentru a asigura o asistenta corespunzatoare, va solicita un consult, prin orice mijloace, cu alti specialisti sau va indruma bolnavul catre acestia.

(4) În caz de pericol de moarte iminent, medicul va ramane langa pacient atat timp cat este nevoie de ajutorul lui profesional. Pacientul nevindecabil va fi tratat cu aceeasi grija si aceeasi atentie ca si cel care are sanse de vindecare.

(5) Medicul va informa pacientul asupra bolii acestuia, tratamentului necesar si a sanselor de insanatosire. Medicul va evita sa trezeasca prin comportamentul lui imaginea unei boli mai grave decat este ea in realitate.

(6) Medicul va pastra o atitudine de stricta neutralitate si neamestec in problemele familiale ale bolnavului, exprimandu-si parerea numai daca este solicitat si numai daca interventia este motivata de interesul sanatatii bolnavului.

Medicul nu trebuie sa se implice in problemele legate de interesele materiale din familia bolnavului sau.

ART. 26 Obligativitatea acordarii asistentei medicale

(1) Medicul care se gaseste in prezenta unui bolnav sau ranit in pericol are obligatia sa ii acorde asistenta la nivelul posibilitatilor momentului si locului ori sa se asigure ca cel in cauza primeste ingrijirile necesare.

(2) În caz de calamitati naturale sau accidentari in masa, medicul este obligat sa raspunda la chemare, chiar sa isi ofere de bunavoie serviciile medicale imediat ce a luat cunostinta despre eveniment.

(3) Medicul poate refuza acordarea de ingrijiri de sanatate din motive personale sau profesionale temeinice, indrumand pacientul spre alte surse de ingrijire medicala, cu exceptia situatiilor de urgenta.

(4) Medicul este obligat sa puna la dispozitie confratelui care preia pacientul toate informatiile medicale referitoare la caz.

ART. 27 Întretinerea si folosirea cunostintelor profesionale

Educatia medicala continua - Medicii au datoria de a-si perfectiona continuu cunostintele profesionale. În folosirea unor metode terapeutice noi trebuie sa primeze interesul pacientului, iar acestea nu pot fi utilizate decat dupa evaluarea raportului risc-beneficiu.

ART. 28 Integritatea si imaginea medicului

- (1) Medicul trebuie sa fie model de comportament etico-profesional, contribuind la cresterea nivelului sau profesional si moral, a autoritatii si prestigiului profesiei medicale pentru a merita stima si increderea pacientilor si a colaboratorilor.
- (2) Medicul nu trebuie sa se foloseasca de un mandat electiv, o functie administrativa sau de alte autoritati pentru a-si creste clientela.
- (3) Medicul poate folosi numai titlul la care are dreptul, conform pregatirii sale profesionale.
- (4) Informarile privind serviciile medicale sunt acceptate, cu conditia sa fie corecte, si se pot referi la:
 - a) sediul profesional, orele de functionare, conducerea institutiei medicale;
 - b) specialitatea si titlul medicului;
 - c) metodele de diagnostic si tratament folosite. Aceste informatii trebuie sa se refere numai la metode de diagnostic si tratament fundamentate stiintific si acceptate in lumea medicala. Nu trebuie sa contina informatii eronate sau care ar putea induce pacientii in eroare;Aceste informatii nu trebuie sa induca pacientilor impresia ca neapelarea la serviciile medicului respectiv le poate pune in pericol starea de sanatate fizica sau psihica.
- (5) Medicul nu poate face reclama unor medicamente sau bunuri medicale de consum. Mentionarea denumirii unor medicamente sau bunuri medicale in cuprinsul unor articole, carti, facuta in scop stiintific, nu se considera reclama.
- (6) Medicul nu trebuie sa faca propaganda in mediile nemedicale sau chiar medicale unor procedee de diagnostic ori tratament insuficient probate, fara sa sublinieze si rezervele ce se impun.
- (7) Este contrara eticii intelegerea dintre doi medici, intre medic si farmacist sau intre medic si un cadru auxiliar pentru obtinerea de avantaje materiale.
- (8) Este interzisa medicului practician implicarea in distribuirea unor remedii, aparate sau produse medicamentoase autorizate ori neautorizate.
- (9) Este interzisa practicarea de catre medic a unor activitati care dezonoreaza profesia medicala. Orice medic trebuie sa se abtina, chiar in afara vietii profesionale, de la acte de natura sa duca la desconsiderarea acesteia.
- (10) Medicul nu poate fi obligat sa isi exercite profesia in conditii ce ar putea compromite calitatea ingrijirilor medicale si a actelor sale profesionale, cu exceptia urgentelor medico-chirurgicale vitale.
- (11) Medicul nu poate propune sau aplica pacientului ca benefice ori lipsite de riscuri remedii sau procedee iluzorii ori insuficient probate. Orice practica nestiintifica este interzisa.
- (12) Este interzisa acordarea de facilitati, colaborarea sau sprijinirea oricarei persoane care practica ilegal medicina. Medicul are obligatia de a sesiza existenta unor astfel de situatii colegiului teritorial al medicilor.

ART. 29 Onorarii si atragerea bolnavilor

- (1) Este interzisa emiterea oricarui document medical care ar aduce pacientului un avantaj material nejustificat sau ilicit.

(2) Este interzisă medicului practicarea concurenței neloiale, inclusiv prin practicarea unor tarife minimale, vadit disproportionat față de costul real al serviciului medical, în scopul atragerii clienților.

(3) Este admis serviciul gratuit în scopuri filantropice, cu informarea colegiului teritorial al medicilor cel mai târziu la 3 zile după acordarea asistenței medicale.

ART. 30 Îndatoriri față de bolnavi

(1) Respectarea drepturilor persoanei

Medicul trebuie să respecte dreptul persoanei în privința opțiunii libere asupra medicului sau curant și chiar să faciliteze această posibilitate.

Un medic care este solicitat sau are obligația să examineze o persoană privată de libertate ori să dea îngrijiri în mediu carceral nu poate nici direct, nici indirect, fie și numai prin simplă prezență, să caționeze sau să favorizeze atingerea integrității fizice ori psihice a vreunui detinut, inclusiv a demnității acestuia. Dacă medicul constată că persoana privată de libertate a suportat maltratare, are obligația să informeze autoritatea judiciară.

(2) Relația cu pacientul

Exercitarea profesiei medicale nu trebuie făcută impersonal, ci încercând stabilirea unei relații umane cu pacientul, pentru că, la nevoie, compasiunea din partea medicului să nu pară un act formal.

Este interzis ca medicul curant să întretină relații sexuale cu pacienții săi sau să-i supună pe aceștia unor acte degradante pentru ființa umană.

Medicul trebuie să dea dovadă de diligență maximă în stabilirea diagnosticului, tratamentul adecvat și în evitarea complicațiilor previzibile la pacientul aflat în îngrijirea sa.

Prescripțiile medicale trebuie formulate cât mai clar, medicul asigurându-se că a fost înțeles complet de către bolnav și anturajul acestuia, mergând până la încercarea de a supraveghea executarea tratamentului.

Din momentul în care a răspuns unei solicitări, medicul este automat angajat moral să asigure bolnavului în cauza îngrijiri conștiințioase și devotate, inclusiv prin trimiterea pacientului la o unitate medicală sau la un specialist cu competențe superioare.

Medicul curant are obligația de a face toate demersurile medicale pentru a facilita pacientului sau obținerea drepturilor sale ce decurg din starea de boală.

În caz de război, cataclisme, epidemii și atentate, medicul nu are dreptul să își abandoneze bolnavii, cu excepția unui ordin formal al unei autorități competente în conformitate cu legea.

(3) Consimțământul

Pentru orice intervenție medicală diagnostică sau terapeutică este necesar consimțământul informat al pacientului.

Consimțământul pacientului va fi exprimat în condițiile legii. Consimțământul va fi dat după informarea pacientului asupra diagnosticului, prognosticului, alternativelor terapeutice, cu riscurile și beneficiile acestora.

În situații de urgență, când este pusă în pericol viața pacientului, iar acesta nu își poate exprima voința și rudele sau reprezentanții legali nu pot fi contactați, consimțământul este

implicit, iar medicul va face tot ceea ce este posibil pentru salvarea pacientului, urmand ca informarea acestuia sa se faca ulterior.

Prognosticul grav va fi impartasit pacientului cu prudenta si tact, tinandu-se cont de starea psihica a acestuia. Prognosticul va fi dezvaluit si familiei doar daca pacientul consimte la aceasta. In cazul in care se considera ca dezvaluirea prognosticului va dauna pacientului sau atunci cand acesta nu doreste sa afle, prognosticul poate fi dezvaluit familiei.

ART. 31 Probleme ale ingrijirii minorilor

Medicul trebuie sa fie aparatorul intereselor medicale ale copilului bolnav atunci cand apreciaza ca starea de sanatate a copilului nu este bine inteleasa sau nu este suficient de bine protejata de anturaj.

Daca medicul apreciaza ca un minor este victima unei agresiuni sau privatiuni, are obligatia de a-l proteja uzand de prudenta si anuntand autoritatile competente.

ART. 32 Eliberarea de documente medicale

Este interzisa eliberarea pentru bolnav a unor certificate de complezenta sau a unor rapoarte tendentioase. Orice act medical va oglindi realitatea obiectiva.

Medicul poate emite certificate, atestate si documente permise de lege, pe baza propriilor sale constatari si a examenelor necesare in acest scop.

Este interzis ca informatiile medicale sa fie prezentate deformat sau ascunse.

Documentele medicale vor respecta forma prevazuta de lege. Documentele medicale nu trebuie sa contina mai multe date decat este necesar scopului pentru care acestea sunt intocmite si eliberate.

Persoana la care se refera documentul medical emis are dreptul de a fi informata cu privire la continutul acestuia.

ART. 33 Îndatoriri fata de comunitate

Medicul chemat intr-o familie ori colectivitate trebuie sa se ingrijeasca de respectarea regulilor de igiena si de profilaxie. El va semnala bolnavului si anturajului responsabilitatea ce revine acestora fata de ei insisi, dar si fata de comunitate si colectivitate.

Medicul are obligatia morala de a aduce la cunostinta organelor competente orice situatie de care afla si care reprezinta un pericol pentru sanatate publică.

ART. 34 Relatiile medicului cu colegii si colaboratorii. Confraternitatea

Medicul va trebui sa isi trateze confratii asa cum ar dori el insusi sa fie tratat de ei. In baza spiritului de corp profesional, medicii isi datoreaza asistenta morala.

Schimbul de informatii intre medici privind pacientii trebuie sa se faca obiectiv si in timp util, in asa fel incat asistenta medicala a pacientilor sa fie optima.

Daca un medic are neintelegeri cu un confrate, trebuie sa prevaleze concilierea potrivit Statutului Colegiului Medicilor din Romania. Este interzisa raspandirea de comentarii ce ar putea sa prejudicieze reputatia profesionala a unui confrate. Medicii trebuie sa ia apararea unui confrate atacat pe nedrept.

Constituie incalcare a regulilor etice blamarea si defaimarea colegilor (critica pregatirii sau activitatii lor medicale) in fata bolnavilor, apartinatorilor, a personalului sanitar etc., precum si orice expresie sau act capabil sa zdruncine increderea in medicul curant si autoritatea acestuia.

Atunci cand un medic ia cunostinta despre greseli etice sau profesionale care aduc atingere

imaginii profesiei, comise de catre un coleg, trebuie sa ia atitudine cu tact, incercand sa discute problema cu confratele in cauza. Daca aceasta nu da rezultate, medicul are obligatia sa discute cazul in cadrul Colegiului Medicilor din Romania, inainte de a se adresa altor autoritati competente.

ART. 35 *Consultul medical*

Ori de cate ori medicul considera necesar sa ceara parerea unui coleg pentru elucidarea diagnosticului, formularea planului terapeutic sau a indicatiei unei interventii, acesta va propune, de acord cu bolnavul sau apartinatorii lui si tinand cont de preferintele acestuia, un consult cu alti confrati.

Consultul este organizat de medicul curant si este recomandabil ca medicii chemati pentru consult sa examineze bolnavul in prezenta medicului curant. Apoi medicii se retrag pentru a discuta cazul.

Dupa ce au cazut de acord, medicul curant comunica bolnavului sau apartinatorului rezultatul consultului. Daca exista divergente de pareri, se va proceda, dupa caz, la completarea examenilor, internarea in spital, largirea consultului prin invitarea altor specialisti etc.

În consultul medical se va pastra o atmosfera de stima si respect reciproc, nu se va manifesta superioritate fata de medicul curant. Discutia cazului si observatiile critice nu se vor face in fata bolnavului sau a altor persoane straine, chiar daca este vorba de medici subordonati.

Un medic care a fost chemat pentru un consult nu trebuie sa revada ulterior pacientul din proprie initiativa si fara aprobarea medicului curant. În cazul colaborarii mai multor medici pentru examinarea sau tratamentul aceluiasi pacient, fiecare practician isi asuma responsabilitatea personal. Este interzis transferul de sarcini si responsabilitati privind indicatiile de investigatii, prescrierea de medicamente sau concedii medicale catre alti medici care nu au participat la consultul medical.

Daca in urma unui consult avizul celor chemati difera fundamental de cel al medicului curant, pacientul trebuie informat. Medicul curant este liber sa se retraga daca parerea medicilor chemati la consult prevaleaza in opinia pacientului sau a anturajului acestuia.

Pacientul aflat in tratamentul unui coleg poate fi asistat de orice confrate pentru probleme incidente urgente, cu informarea prealabila sau ulterioara a medicului. Daca propunerea pentru un consult medical vine din partea pacientului sau a anturajului acestuia, medicul are obligatia organizarii modalitatii de consult.

În cazul in care medicul curant nu este de acord, se poate retrage fara explicatii. În urma consultului se va redacta un document semnat de participanti. Daca documentul nu este redactat, se considera ca participantii la consult sustin punctul de vedere al medicului curant.

ART. 36 *Raporturi cu alti profesionisti din domeniul medical*

Medicii vor avea raporturi bune, in interesul pacientilor, cu ceilalti profesionisti din domeniul medical.

Se interzice orice activitate terapeutică sau experimentală pe om din simple rațiuni de orgoliu profesional ori științific, de al cărei rezultat nu poate beneficia majoritatea indivizilor sau care lezează principiile culturale ori morale ale comunității.

Experimentele privind clonarea ființei umane sunt interzise.

ART. 37 Exercițiul medicinei de expertiză judiciară

Subiectul va fi informat în prealabil despre sensul examinării, de către expertul care nu a avut niciodată nici o relație de un gen oarecare cu cel expertizat, ceea ce i-ar putea influența raționamentele, altfel expertul are obligația de a se recuza, informând forurile competente cu privire la motivele recuzării.

Expertizatul îl poate recuza pe expert, acesta trebuind să se supună dorinței expertizatului. Raportul final nu va conține decât elemente de răspuns la chestiunile puse în decizia de numire a expertului. În rest, expertul este supus secretului profesional.

ART. 38 Atenția la viața și integritatea fizică a bolnavului. Eutanasia

Medicul trebuie să încerce reducerea suferinței bolnavului incurabil, asigurând demnitatea muribundului.

Se interzice cu desăvârșire eutanasia, adică utilizarea unor substanțe sau mijloace în scopul de a provoca decesul unui bolnav, indiferent de gravitatea și prognosticul bolii, chiar dacă a fost cerut insistent de un bolnav perfect conștient.

Medicul nu va asista sau indemnă la sinucideri ori autovătmări prin sfaturi, recomandări, împrumutarea de instrumente, oferirea de mijloace. Medicul va refuza orice explicație sau ajutor în acest sens.

Nici o mutilare nu poate fi practică fără o justificare medicală evidentă, serios documentată și fără consimțământul informat al pacientului, cu excepția situațiilor de urgență cu risc vital.

Prin actele sale profesionale, de investigație sau terapeutice, medicul nu trebuie să supună pacientul nici unui risc nejustificat, chiar dacă există cererea expresă a acestuia din urmă. Întreruperea de sarcină poate fi practică în cazurile și în condițiile prevăzute de lege. Orice medic este liber să refuze fără explicații cererea de întrerupere voluntară a sarcinii.

CAPITOLUL V

ETICA ȘI DEONTOLOGIA FARMACISTULUI

ART. 39 Principii generale

Principiile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de farmacist sunt următoarele:

- a) exercitarea profesiei se face exclusiv în respect față de viața și de persoana umană;
- b) în orice situație primează interesul pacientului și sănătatea publică;
- c) respectarea în orice situație a drepturilor pacientului;
- d) colaborarea ori de câte ori este cazul cu toți factorii implicați în asigurarea stării de sănătate a pacientului;
- e) adoptarea unui rol activ față de informarea și educația sanitară a publicului, precum și față de combaterea toxicomaniei, polipragmaziei, dopajului, automedicației și a altor flageluri;
- f) acordarea serviciilor farmaceutice se face la cele mai înalte standarde de calitate posibile pe baza unui nivel înalt de competență științifică, aptitudini practice și performanțe profesionale, în concordanță cu progresele științelor și practicii farmaceutice;

g) în exercitarea profesiei farmaciștii trebuie să dovedească loialitate și solidaritate unii față de alții în orice împrejurare, să își acorde colegial ajutor și asistență pentru realizarea îndatoririlor profesionale;

h) farmaciștii trebuie să se comporte cu cinste și demnitate profesională și să nu prejudicieze în niciun fel profesia de farmacist sau să submineze încrederea publică în aceasta.

În situațiile în care în rezolvarea unei probleme alegerea soluției nu este prevăzută în normele legale, farmacistul trebuie să ia o decizie concordantă cu etica profesiei și să își asume responsabilitatea. Pentru respectarea principiilor de mai sus farmacistul este obligat să își păstreze libertatea și independența profesională conform jurământului profesiei.

Colegiul Farmaciștilor din România garantează menținerea standardelor profesionale la cel mai înalt nivel posibil, în scopul ocrotirii sănătății publice, prin supravegherea respectării de către farmaciști a îndatoririlor profesionale și a eticii profesionale, precum și prin apărarea independenței, onoarei și demnității profesionale.

ART. 40 Responsabilitatea personală și independența farmaciștilor

În vederea îndeplinirii atribuțiilor, farmacistul, în timpul exercitării actului profesional, este obligat să respecte următoarele reguli:

a) să își exercite profesia în conformitate cu procedurile standard de operare scrise, prevăzute de regulile de bună practică din domeniul său de activitate;

b) să își îndeplinească îndatoririle profesionale cu competență, în termenele stabilite;

c) să profeseze doar în acele posturi în care i se permite să își respecte îndatoririle esențiale ca farmacist, libertatea de decizie și independența profesională;

d) să accepte acele posturi pentru care are competența și disponibilitatea necesare pentru a îndeplini cu succes îndatoririle profesionale. În acest sens trebuie să se informeze asupra

specificului activității, accesului la mijloacele necesare pentru exercitarea profesiei la standardele necesare;

- e) să își îndeplinească personal atribuțiile și la nevoie să delege o persoană competentă autorizată pentru îndeplinirea anumitor activități profesionale, asumându-și răspunderea;
- f) să informeze imediat o persoană responsabilă în cazul în care nu își poate îndeplini îndatoririle profesionale, pentru a se putea lua la timp măsuri de remediere;
- g) să raporteze medicului prescriptor sau autorităților competente orice efect nedorit sau advers al medicamentelor, în scopul optimizării tratamentelor;
- h) să se abțină să critice sau să condamne convingerile personale ori religioase ale pacientului care apelează la serviciile sale;
- i) să acorde servicii în mod egal pentru toți pacienții, fără discriminare, în ordinea solicitării acestora, cu excepția situațiilor de urgență;
- j) să se asigure că serviciile sale au fost percepute și înțelese corect de pacient, încurajându-l să participe activ la reușita tratamentului;
- k) să nu refuze nejustificat acordarea serviciilor care îi intră în atribuții, conform legii. Farmacistul poate refuza acordarea unor servicii către pacient atunci când refuzul este justificat de interesul sănătății pacientului.

Înainte de a-și asuma o funcție de conducere, farmacistul trebuie să se autoevalueze și să se asigure că este capabil să îndeplinească toate responsabilitățile acestei funcții.

ART. 41 În exercitarea funcției, farmacistul-șef are următoarele obligații:

- a) trebuie să se informeze asupra tuturor aspectelor și cerințelor legate de funcția pe care o îndeplinește;
- b) trebuie să se asigure că toți membrii personalului aflat în subordinea sa sunt informați asupra atribuțiilor profesionale pe care trebuie să le îndeplinească;
- c) trebuie să transmită instrucțiunile clar pentru a împiedica orice risc de eroare; în măsura posibilităților, el va transmite în scris proceduri standard de operare;
- d) se asigură că membrii personalului aflat în subordinea sa își îndeplinesc atribuțiile în conformitate cu prevederile legale, dar și cu competența și aptitudinile personale;
- e) trebuie să respecte independența profesională a farmaciștilor din subordine;
- f) se asigură că echipamentele, localul și utilitățile de la locul de muncă sunt menținute la standardele acceptate pentru desfășurarea în bune condiții a activităților profesionale;
- g) se asigură că toate activitățile profesionale desfășurate sub controlul său, precum și cele exercitate de el personal sunt supuse asigurării de răspundere profesională;
- h) se asigură că toate măsurile privind păstrarea confidențialității sunt efective;
- i) are datoria să notifice colegiului pe raza căruia își desfășoară activitatea orice schimbare de interes profesional privind membrii personalului din subordinea sa ori funcția sa;
- j) trebuie să accepte, în măsura posibilităților, elevi și studenți pentru îndeplinirea stagiului de practică în unitatea pe care o conduce.

ART. 42 Competența profesională

Farmacistul trebuie să își asigure și să își mențină la un înalt nivel pregătirea profesională, prin actualizarea permanentă a cunoștințelor în aria sa profesională, în scopul îndeplinirii atribuțiilor cu competența necesară.

În vederea actualizării permanente a cunoștințelor profesionale, farmacistul este obligat:

- a) să își planifice și să participe la formele de pregătire profesională organizate sau acreditate de Colegiul Farmaciștilor din România;
 - b) să evalueze și să aplice în practica curentă cunoștințele actualizate permanent;
-

c) să ateste cu documente doveditoare pregătirea sa, prin formele programelor de dezvoltare profesională acceptate, atunci când acest lucru îi este solicitat de comisiile de specialitate ale colegiului teritorial la care este înregistrat.

ART. 43 Confidențialitatea

Farmacistul are datoria de a respecta și proteja informația profesională.

Farmacistul trebuie să respecte și să protejeze confidențialitatea informațiilor referitoare la pacienți, obținute în cursul activităților profesionale.

Informațiile pot fi dezvăluite în următoarele cazuri:

- a) când pacientul și-a dat consimțământul scris;
- b) când tutorele pacientului a consimțit în scris, dacă vârsta pacientului sau starea sa de sănătate nu permite aceasta;
- c) când este necesar pentru a preveni afectări majore sau punerea în pericol a sănătății pacientului, a unei terțe persoane sau a publicului în general;
- d) stabilirea vinovăției în cazul săvârșirii unor infracțiuni, la solicitarea instanței de judecată;
- e) în alte situații prevăzute de lege.

Farmacistul nu trebuie să dezvăluie, decât cu acordul scris al medicului prescriptor, nicio informație referitoare la practica prescrierii acestuia.

Farmacistul trebuie să protejeze informația profesională internă, respectând următoarele reguli:

- a) să nu permită accesul terților la informații privind activitatea unității în care își desfășoară activitatea, decât cu acordul scris al angajatorului sau în alte situații prevăzute de lege;
- b) să respecte cerințele legale de protecție a informațiilor privind acumularea și utilizarea acestora;
- c) să asigure protecția informațiilor la operațiunile de stocare, transmitere, primire ori distrugere.

ART. 44 Relațiile de colaborare ale farmacistului

În exercitarea profesiei, farmacistul are datoria ca în interesul bolnavului și al pacientului în general să colaboreze cu toți confracții săi. În acest sens:

- a) toți farmaciștii își acordă ajutor reciproc și consultanță pentru realizarea îndatoririlor profesionale;
- b) farmaciștii își rezolvă singuri litigiile, cu respectarea spiritului de colegialitate; dacă nu reușesc, fac apel la comisia de litigii a colegiului;
- c) farmacistul trebuie să își trateze toți colaboratorii cu respect, bunăvoință și colegialitate;
- d) farmacistul trebuie să dovedească în orice împrejurare solidaritate față de colegii săi și loialitate față de corpul profesional și profesia de farmacist.

În interesul pacientului și al publicului în general, farmacistul trebuie să colaboreze cu medicul și cu alți membri ai echipei de sănătate. În acest sens:

- a) farmacistul colaborează activ cu medicul prescriptor pentru a realiza efectuarea tratamentului pacientului la timp, în parametrii optimi și în interesul acestuia;
 - b) în colaborarea sa cu medicul, farmacistul se va abține de la orice înțelegere în scop material sau de altă natură care ar avea drept rezultat încălcarea dreptului pacientului;
 - c) farmacistul trebuie să se abțină de la orice fapt care ar putea aduce prejudicii demnității și imaginii medicului sau altor membri ai profesiunilor sanitare, pentru a nu crea neîncredere pacientului.
-

ART. 45 Concurența neloială

Farmacistul nu trebuie să utilizeze mijloacele concurenței neloiale în vederea obținerii unor avantaje materiale sau de altă natură.

Se consideră a fi practici neloiale, fără a fi limitative, următoarele activități:

- a) atragerea pacienților prin oferirea de avantaje materiale sau reclamă mincinoasă;
- b) folosirea de funcția deținută sau de mandatul încredințat în cadrul organelor de conducere pentru atragerea de pacienți.

Este sancționabilă denunțarea nejustificată și în scop concurențial a colegilor.

ART. 46 Publicitatea

Orice informație furnizată publicului de către farmacist în legătură cu serviciile de sănătate oferite trebuie să fie corectă, decentă, legală și onestă.

Orice informație și material promoțional cu privire la serviciile profesionale trebuie să fie în concordanță cu rolul farmacistului în promovarea sănătății și să permită pacientului să decidă independent asupra solicitării serviciului respectiv.

În scopul promovării unor servicii proprii, farmaciștii trebuie să se abțină de la a defăima serviciile profesionale ale altor confrăți.

Farmacistul trebuie să se abțină de la orice procedee sau mijloace contrare demnității profesionale, care ar prejudicia dreptul pacientului de a-și alege singur farmacistul

Pe tot timpul exercitării profesiei, farmacistul trebuie să se asigure că acțiunile de promovare a medicamentelor, în care este implicat sau care au loc în unitățile în care el lucrează, sunt în conformitate cu prevederile legale privind publicitatea medicamentelor.

Farmacistul se va asigura că promovarea medicamentelor nu implică obligarea pacientului de a cumpăra sau de a primi medicamente nedorite sau în exces, în locul celor dorite sau împreună cu acestea.

ART. 47 Servicii farmaceutice de urgență

(1) Pentru asigurarea continuității asistenței cu medicamente a populației, farmaciștii trebuie să furnizeze, în condițiile legii, servicii farmaceutice de urgență.

(2) Furnizarea serviciilor farmaceutice de urgență se va face cu respectarea următoarelor principii:

a) farmacistul va utiliza toate cunoștințele sale profesionale pentru a veni în sprijinul pacientului;

b) pentru a realiza un serviciu de calitate, farmacistul va solicita pacientului sau aparținătorului acestuia toate informațiile legate de urgența cererii sale, respectiv medicația curentă, existența altor afecțiuni sau alergii, precum și alte aspecte care pot influența decizia farmacistului;

c) decizia farmacistului va fi luată avându-se în vedere și afecțiunea pentru care se solicită medicamentul, grupa terapeutică din care face parte medicamentul, efectele adverse și contraindicațiile;

d) în funcție de gravitatea situației prezentate, farmacistul va încerca să ia legătura cu medicul currant al pacientului sau cu un alt medic;

e) dozele eliberate pot fi pentru maximum 24 de ore, în zilele lucrătoare, și pentru maximum 72 de ore, pentru sfârșitul de săptămână și sărbătorile legale;

f) orice intervenție de acest tip va fi însoțită de recomandarea farmacistului ca pacientul să se adreseze imediat medicului;

- g) în cazul copiilor, eliberarea unui medicament va fi însoțită de recomandarea către părinți de a consulta în cel mai scurt timp medicul de familie sau de a apela la serviciul de urgență;
- h) medicamentele psihotrope și stupefiante nu fac obiectul serviciilor farmaceutice de urgență.

Pentru a realiza în condiții bune serviciile farmaceutice de urgență, farmacistul este obligat să acorde primul ajutor, în limita competențelor sale, și să solicite intervenția serviciilor specializate, informând asupra măsurilor luate din proprie inițiativă.

(3) Farmacistul poate elibera medicamente fără prescripție medicală în următoarele situații:

- a) pacientul este bolnav cronic și este cunoscut de către farmacist sau se află în evidențele farmaciei ca utilizator al medicamentului solicitat, dar din diverse motive nu a putut ajunge la medic;
- b) pacientul nu posedă o prescripție medicală, dar prezintă un bilet de ieșire din spital, o scrisoare medicală etc.;
- c) pacientul prezintă o prescripție a cărei valabilitate a expirat;
- d) pacientul prezintă o schemă de tratament parafată de medicul prescriptor;
- e) pacientul este în tranzit și nu își poate continua tratamentul;
- f) alte situații de urgență în care farmacistul va decide, după caz, eliberarea unui medicament pe o durată limitată, până la obținerea unei prescripții, cu îndrumarea pacientului către medicul de familie, centrul de sănătate sau permanență, compartimentul ori unitatea de primire a urgențelor sau apelarea numărului de urgență 112.

În cazuri urgente, farmacistul trebuie să acorde asistență pacienților, dacă este solicitat, și în afara programului farmaciei.

ART. 48 Incompatibilități

(1) Se recunoaște ca activitate profesională activitatea desfășurată în mod legal de farmaciști în unul sau mai multe dintre domeniile următoare:

- a) prepararea formelor farmaceutice ale medicamentelor;
- b) fabricarea și controlul medicamentelor;
- c) controlul medicamentelor într-un laborator pentru controlul medicamentelor;
- d) depozitarea, conservarea și distribuția medicamentelor angro;
- e) prepararea, controlul, depozitarea și distribuția medicamentelor în farmacii deschise publicului;
- f) prepararea, controlul, depozitarea și eliberarea medicamentelor din farmaciile de spital;
- g) acordarea de informații și consultanță privind medicamentele.

(2) Farmacistul, în conformitate cu pregătirea sa universitară, este competent să exercite și alte activități profesionale, precum:

- a) colaborare cu medicul pentru stabilirea și urmărirea terapiei pacientului;
 - b) farmacovigilență;
 - c) fabricarea, controlul, depozitarea, conservarea și distribuția produselor din plante, suplimentelor nutritive, produselor igieno-cosmetice, dispozitivelor medicale, medicamentelor de uz veterinar, substanțelor farmaceutice active și auxiliare;
 - d) analize în laboratoare de biochimie, toxicologie și igienă a mediului și alimentelor;
 - e) marketing și management farmaceutic;
-

f) activități didactice, cercetare sau administrație sanitară.

(3) În toate activitățile prevăzute la alin. (1) farmacistul are deplină răspundere și drept de decizie.

(4) Exercițarea profesiei de farmacist este incompatibilă cu:

- a) exercitarea concomitentă a profesiei de medic;
- b) starea de sănătate fizică sau psihică necorespunzătoare pentru exercitarea profesiei de farmacist;
- c) comerciant persoană fizică;
- d) exercitarea unor activități contrare legii sau bunelor moravuri;
- e) calitatea de lucrător comercial sau agent comercial;
- f) angajat al altor unități decât cele care au ca obiect de activitate serviciile farmaceutice, cercetarea farmaceutică, producția ori distribuția de medicamente.

(5) Farmaciștii care ocupă funcții publice în cadrul aparatului central al Ministerului

Sănătății, în cadrul autorităților de sănătate publică județene și a municipiului București, în cadrul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și, respectiv, în cadrul caselor de asigurări de sănătate județene și a municipiului București pot desfășura în afara programului normal de lucru, în condițiile legii, activități profesionale, potrivit calificării pe care o dețin exclusiv în unități sanitare sau farmaceutice private.

ART. 49 Dispoziții finale

Farmacistul răspunde disciplinar pentru nerespectarea legilor și regulamentelor profesionale, a Codului deontologic al farmacistului și a regulilor de bună practică profesională, a Statutului Colegiului Farmaciștilor din România, pentru nerespectarea deciziilor adoptate de organele de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România, precum și pentru orice fapte săvârșite în legătură cu profesia sau în afara acesteia, care sunt de natură să prejudicieze onoarea și prestigiul profesiei sau ale Colegiului Farmaciștilor din România.

Orice comportament în exercitarea profesiei care încalcă principiile prezentului cod poate face obiectul unei reclamații privind încălcarea eticii profesionale de către farmacist.

CAPITOLUL VI

ETICA ȘI DEONTOLOGIA BIOCHIMISTULUI, BIOLOGULUI ȘI CHIMISTULUI

ART. 50 Dispoziții generale

Conținutul și caracteristicile activității biochimistului, biologului și chimistului sunt:

- a) efectuează investigații de laborator conform pregătirii și specializării;
 - b) participă la programe de control privind starea de sănătate a populației;
 - c) participă la formarea teoretică și practică a viitorilor specialiști care au inclusă practica de laborator în programele de pregătire;
 - d) participă, împreună cu medicii și alte categorii de personal, la cercetarea în domeniul medical;
-

e) participă, împreună cu alte categorii de personal, la protejarea mediului ambiant.

ART. 51 Responsabilitatea personală

În exercitarea profesiei, biochimistul, biologul și chimistul din sistemul sanitar respectă demnitatea ființei umane și principiile eticii, dând dovadă de responsabilitate profesională și morală, acționând întotdeauna în interesul pacientului, al familiei pacientului și al comunității.

Biochimistul, biologul și chimistul din sistemul sanitar sunt obligați să păstreze secretul profesional.

Litigiile sau abaterile de la etica profesională se analizează și măsurile se iau, după caz, de către șeful echipei medicale sau de conducerea unității ori de către Colegiul Medicilor din România, împreună cu Ordinul Biochimistilor, Biologilor și Chimistilor, potrivit Codului de etică și deontologie profesională a biochimistilor, biologilor și chimistilor din sistemul sanitar.

ART. 52 Calitate și excelență

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator (biolog, chimist și biochimist) pune cunostintele sale în ceea ce privește capacitatea de diagnostic de laborator (inclusiv indicația pentru analize, fiabilitatea rezultatelor, interpretarea rezultatelor și cercetarea științifică) în slujba serviciului de diagnostic, tratament și prevenire a bolilor omului.

ART. 53 Dezvoltarea profesională continuă

Pentru a-și îndeplini îndatoririle în mod optim și în conformitate cu ceea ce este considerat de bună practică în profesia sa și având în vedere legile țării, Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator (biolog, biochimist și chimist) trebuie să :

a). mențină și să dezvolte competența sa la cel mai înalt nivel de calitate în toate domeniile relevante (științifice și practice) cu privire la evoluțiile de îngrijire a sănătății, în general, și Chimie Clinică și Medicină de laborator, în special, prin participarea în mod regulat la cursuri de formare relevante și alte programe de pregătire și dezvoltare profesională continuă, pe întreaga durată a activității profesionale și în timpul exercitării profesiei sale;

b). accepte sarcini/misiuni numai în domeniul sau de competență; dincolo de aceste limite, el va lucra în colaborare cu experții corespunzători;

c). să se informeze continuu asupra codurilor legale de practică, care afectează munca lui. Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, biochimist și chimist) trebuie să-și mențină angajamentul la profesia sa din domeniul Chimiei Clinice și Medicinii de Laborator, acela de a lua parte la activitățile societăților sale științifice, în special ale celor care promovează profesia și contribuie la formarea continuă a membrilor lor.

ART. 54 Onestitate și integritate

Integritatea profesională și onestitatea intelectuală a Specialistului în Chimie Clinică și Medicină de laborator (biolog, biochimist și chimist) sunt o garanție a imparțialității sale de analiză, judecată și decizie.

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator (biolog, biochimist și chimist), trebuie să evite în orice moment, înșelăciunea în ceea ce privește cunostintele sale profesionale și științifice, cum ar fi fraudă, plagiat, tănuirea, omisiunea necorespunzătoare a informațiilor precum și exprimarea opiniilor incorecte sau care induc în eroare în activitatea clinică și în cercetare.

Specialistul în Chimie Clinica și Medicina de Laborator (biolog, biochimist și chimist) nu va accepta nici o obligație care-l aduce în conflict cu independența sa profesională. În special, acesta se angajează :

a). de a nu solicita sau accepta cadouri, avantaje pecuniare sau beneficii din industria medicamentelor sau industria de diagnostic, cu excepția cazului în care sunt de valoare monetară scăzută și irelevante pentru a practica profesia în Chimie Clinica și Medicina de Laborator

b). de a nu solicita sau accepta sponsorizări de la promoțiile de vânzare pentru simpozioane sau congrese cu excepția cazului în care sponsorizarea este la nivel rezonabil și este subordonată scopului principal al întâlnirii și nu se extinde la alte persoane din afara sferei profesionale.

c). să nu accepte sprijin financiar din partea industriei, direct sau indirect, altul decât pentru evenimente cu scopuri pur profesionale și științifice; astfel de cadouri trebuie să fie întotdeauna la un nivel rezonabil și subordonate obiectivului științific principal al evenimentului și nu trebuie să fie extinse la alte persoane în afara profesioniștilor din domeniul sănătății.

ART. 55 Relații care se stabilesc în exercitarea profesiei de biochimist, biolog și chimist din sistemul sanitar

(1) Specialistul în Chimie Clinica și Medicina de Laborator (biolog, chimist și biochimist) acționează în permanență cu curtoazie, cinste și integritate în relațiile sale cu pacienții și alte persoane, inclusiv colegii din domeniul profesional și nu trebuie să se angajeze în nici o activitate sau comportament care ar putea discredita profesia sau a submina încrederea publică în profesie.

(2) El nu trebuie să abuzeze de poziția sa profesională pentru a stabili relații nepotrivite cu pacienții, pentru a convinge pacienții să dea sau împrumute bani sau beneficii, pentru a recomanda tratamente sau investigații care nu sunt în interesul superior al pacientului, sau de a nu recomanda sau efectua investigații sau tratamente medicale care nu intră în sfera sa de competență.

(3) El trebuie să raporteze angajatorilor sau organismelor de reglementare cazurile în care el consideră că un coleg din sănătate are un comportament inadecvat sau performanța lui este amenințată la adresa sănătății unui pacient.

(4) Activitatea biochimistului, biologului și chimistului din sistemul sanitar se desfășoară individual sau în cadrul unor colective mixte.

Biochimistul, biologul și chimistul din sistemul sanitar colaborează cu medicul și recunoște rolul coordonator al acestuia, precum și cu ceilalți membri ai colectivului, participând la menținerea relațiilor amicale în cadrul acestuia și contribuind la asigurarea calității actului medical.

(5) Membrii Ordinului Biochimistilor, Biologilor și Chimistilor în sistemul sanitar din România sunt obligați să aplice parafa cuprinzând numele, prenumele, gradul și specialitatea pe toate buletinele pentru analizele pe care le efectuează.

(6) Relațiile dintre biochimisti, biologi și chimiști din sistemul sanitar se bazează pe corectitudine, colaborare, respect reciproc și solidaritate profesională, potrivit Codului de etică și deontologie profesională a biochimistilor, biologilor și chimiștilor din sistemul sanitar.

ART. 56 *Independenta si impartialitatea*

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) trebuie sa-si exercite judecata profesionala în cadrul responsabilitatilor sale imparțial si obiectiv, după luarea în considerare a tuturor circumstantelor relevante, în interesul pacientului sau, fara presiuni din surse externe sau conflicte de interese.

El trebuie sa se asigure de asemenea ca interesele participantilor la cercetare sunt protejate. Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) va servi fiecare pacient în parte la cele mai înalte standarde ale capacitatii profesionale si va furniza publicului larg informatii, în cadrul în domeniul sau de competenta, pentru a permite o înțelegere corecta a problemelor de sanatate de interes public.

ART. 57 *Confidentialitatea*

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist), fara a aduce atingere legislatiei privind viata privata , este obligat sa respecte confidentialitatea informatiilor obtinute de catre acesta în activitatea sa profesionala. Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) trebuie sa nu utilizeze abuziv aceste informatii. El se va asigura ca informatiile despre un pacient nu sunt divulgate altor persoane decât în anumite situatii, ca de exemplu altor profesionisti de sanatate implicati în îngrijirea pacientului, si, acolo unde este posibil, cu consimțământul informat al pacientului.

ART. 58 *Conflictul cu convingerile morale si etice*

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) nu este obligat sa ofere un serviciu profesional daca acesta este în conflict cu propriile convingeri morale sau religioase, dar trebuie sa respecte convingerile morale, religioase si culturale ale pacientilor.

Daca el este de acord sa furnizeze un serviciu, el trebuie sa înlature convingerile religioase personale, culturale, fiziologice sau de alta natura. El trebuie sa asigure un acces echitabil la serviciile sale tuturor celor care au dreptul sa le foloseasca.

ART. 59 *Delegatia si supravegherea*

Ca sef si/sau membru al echipei care lucreaza în Chimie Clinica si Medicina de laborator, Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de laborator (biolog, biochimist si chimist), având în vedere circumstantele speciale ale situatiei în cauza, trebuie sa :

- a). obtina o definitie clara a serviciilor solicitate de el si/sau echipa sa;
 - b). se asigure ca toate activitatile în laborator sunt organizate si executate cât mai exact si cât mai repede posibil;
 - c). protejeze securitatea si bunastarea colegilor sai, natura si mediul înconjurator;
 - d). respecte superiorii, colegii si subordonatii prin luarea în considerare a cerintelor si aspiratiilor lor, cu conditia ca acestea sa respecte legile si etica profesiilor lor;
 - e). depuna eforturi pentru un nivel ridicat de realizare tehnica a sarcinilor sale, sa contribuie si sa promoveze un mediu sanatos si placut pentru colegii sai;
 - f). se asigure ca în cazul în care o sarcina este delegata unei persoane, aceasta are cunostintele, aptitudinile si competentele necesare pentru a întreprinde aceasta sarcina în mod eficient si eficace si este supravegheata corespunzator.
-

ART. 60 Publicitatea

Publicitatea pentru serviciile unor Specialisti în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) trebuie sa fie corecta, onesta, legala, decenta si trebuie sa se concentreze exclusiv pe serviciile profesionale oferite.

ART. 61 Dispoziții finale

Biochimistii, biologii și chimiștii din **I.O.B.** sunt obligați să respecte prevederile legii privind exercitarea profesiunilor proprii și reglementările specifice sectorului medical.

CAPITOLUL VII

ETICA ȘI DEONTOLOGIA PSIHOLOGULUI

ART. 62 Principiul respectării drepturilor și demnității oricărei persoane

Psihologii vor avea permanent în atenție faptul ca orice persoana are dreptul sa-i fie apreciata valoarea înnascuta de fiinta umana si aceasta valoare nu este sporita sau diminuata de cultura, nationalitate, etnie, culoare sau rasa, religie, sex sau orientare sexuala, statut marital, abilitati fizice sau intelectuale, vârsta, statut socio-economic sau orice alta caracteristica personala, conditie sau statut.

Aderarea la acest principiu presupune respectarea urmatoarelor reguli:

- psihologii își desfășoară activitatea, manifestând respect față de trăirile, experiențele, cunostintele, valorile, ideile, opiniile și opțiunile celorlalți;
- psihologii nu se angajează public în prejudicierea imaginii celorlalți și nu vor manifesta inechitate pe criterii de cultura, nationalitate, etnie, rasa, religie, sex, orientare sexuala și nici nu se angajează în remarci sau comportamente ce aduc prejudicii demnității celorlalți;
- psihologii evita ori refuza sa participe la activitati si practici ce nu respecta drepturile legale, civile, ori morale ale celorlalți;
- psihologii vor refuza sa consilieze, sa educe ori sa furnizeze informatii oricarei persoane care, dupa opinia lor, va utiliza cunostintele și îndemânarea dobândita pentru a viola drepturile fundamentale ale omului;
- psihologii respecta drepturile celor care beneficiaza de servicii psihologice;
 - psihologii se vor asigura ca, sub nici o forma, consimțământul informat al clientului/participantului nu este dat în conditii de coercitie sau sub presiune;
- psihologii vor avea grija ca, în furnizarea de servicii psihologice sa nu violeze spatiul privat personal sau cultural al clientului/subiectului, fara o permisiune clara sa faca acest lucru.

ART. 63 Principiul responsabilității profesionale și sociale

Psihologii manifesta o maxima responsabilitate pentru starea de bine a oricarui individ, a familiei, grupului ori comunitatii fata de care își exercita rolul de psihologi. Aceasta

preocupare include atât pe cei direct cât și pe cei indirect implicați în activitățile lor, prioritate având cei direct implicați.

Aderarea la acest principiu presupune respectarea următoarelor reguli:

- psihologii vor proteja și promova starea de bine evitând provocarea de daune clienților, colegilor de profesie și a celorlalți;
- psihologii vor respecta dreptul persoanei de a sista, fără nici o justificare, participarea sa la serviciul furnizat, în calitate de client;
- psihologii vor contribui la dezvoltarea psihologiei ca știință și a societății în general, prin cercetarea liberă și prin exprimarea liberă a cunoștințelor și ideilor, excepție făcând activitățile ce intra în conflict cu prevederile Codului deontologic al psihologului;
- psihologii vor susține cu responsabilitate rolul psihologiei ca profesie, în fața societății și vor promova și menține cele mai înalte standarde de calitate.

ART. 64 Principiul integrității profesionale

Psihologii vor cauta să manifeste cel mai înalt grad de integritate morală și profesională în toate relațiile lor. Este de datoria psihologului să prezinte onest pregătirea și calificările sale oriunde se afla în relații profesionale și de asemenea să nu permită sau să tolereze practicile incorecte și discriminatorii.

Aderarea la acest principiu presupune respectarea următoarelor reguli:

- psihologii vor prezenta într-o manieră onestă domeniile de specialitate în care sunt atestați, competențele, afilierea și experiența profesională, nefiind acceptate nici un fel de distorsiuni, omisiuni sau false prezentări în acest sens;
- psihologii nu practică, nu îngaduie, nu instigă și nu consimt sau facilitează, nici o formă de discriminare;
- psihologii vor onora angajamentele asumate prin orice tip de contract sau convenție;
- psihologii vor promova acuratețea, obiectivitatea, onestitatea și buna-credința în activitățile lor profesionale. În aceste activități psihologii nu vor fura, înșela, și nu se vor angaja în fraudă, eludări, subterfugii sau denaturări intenționate ale faptelor;
- psihologii vor evita orice imixtiuni care afectează calitatea actului profesional, fie că e vorba de interese personale, politice, de afaceri sau de alt tip;
- psihologii vor evita să ofere recompense exagerate pentru a motiva un individ sau un grup să participe într-o activitate care implică riscuri majore și previzibile;
- psihologii vor evita relațiile multiple (cu clienții, subiecții, angajați) și alte situații care pot prezenta un conflict de interese sau care pot reduce capacitatea lor de a fi obiectivi și imparțiali;
- psihologii vor evita să participe la activități care pot cauza daune imaginii psihologilor sau psihologiei ca profesie;
- psihologii vor fi reflexivi, deschiși și conștienți de limitele lor personale și profesionale;
- psihologii nu vor contribui, fie singuri, fie în colaborare cu alții, la nici un fel de practici care pot viola libertatea individuală sau integritatea fizică sau psihologică a oricărei persoane.

ART. 65 Standarde etice generale

(1) Cunoașterea competențelor

Psihologii au obligația să-și cunoască foarte bine limitele de competență în oferirea de servicii psihologice.

(2) Servicii psihologice în acord cu competența

Psihologii se vor angaja numai în acele activități profesionale pentru care au competențele și atestarea necesare.

(3) Prezentarea onestă a competenței

Psihologii nu vor prezenta fals limitele competenței lor și nu vor prezenta pregătirea sau formarea lor într-un mod care să le favorizeze nemeritat poziția sau imaginea publică, indiferent de tipul de activitate profesională desfășurată.

(4) Consultarea în caz de limită a competenței

În exercitarea profesiei, atunci când psihologii constată că ajung într-un impas profesional, prin depășirea limitei de competență, vor consulta colegii sau supervizorul.

(5) Servicii psihologice în afara competenței

În cazul în care pentru un tip de serviciu psihologic solicitat nu există standarde generale recunoscute, nici programe de formare profesională, nici specialiști atestați și disponibili în acel domeniu și totuși psihologii sunt solicitați, aceștia vor depune toate eforturile pentru obținerea unui standard minimal de competență având permanent grija să protejeze clienții și pe toți cei implicați pentru a nu produce acestora daune sub o formă sau alta. În acest caz serviciul va continua până când solicitarea încetează sau până când un specialist cu competență recunoscută pentru acel tip de serviciu devine disponibil.

(6) Pregătirea continuă

Psihologii au obligația să depună permanent un efort de menținere și dezvoltare a competențelor lor prin informare permanentă, programe de formare profesională de specialitate, consultări cu ceilalți specialiști din domeniu ori prin cercetări care să conducă spre creșterea competenței profesionale.

(7) Obiectivitatea

Psihologii au obligația de a fi conștienți de limitele procedurilor folosite, indiferent de tipul de activitate. Psihologii vor avea grija ca furnizarea serviciilor, cercetarea științifică, prezentarea rezultatelor și a concluziilor să fie făcută cu maximă obiectivitate, evitând orice tendință de prezentare parțială sau cu tentă subiectivă.

(8) Afectarea competenței

Atunci când psihologii realizează că din motive de sănătate ori din cauza unor probleme personale nu mai pot să ofere în condiții de competență o anumită activitate profesională, aceștia vor decide dacă trebuie să-și limiteze, suspende sau să încheie respectiva activitate profesională.

ART. 66 Standarde cu privire la relațiile umane

(1) Respect și preocupare

În relațiile lor profesionale, psihologii vor manifesta preocupare față de clienți, cautând să nu producă acestora daune sau suferință, iar dacă acestea sunt inevitabile le vor minimiza pe cât posibil.

(2) Evitarea hărțuirii

Psihologii nu se vor angaja într-o formă sau alta de hărțuire fie că aceasta este sexuală, emoțională, verbală sau nonverbală.

(3) Evitarea abuzului

Psihologii nu se vor angaja în comportamente de defaimare sau de abuz (fizic, sexual, emoțional, verbal sau spiritual) față de persoanele cu care vin în contact în timpul activității lor profesionale.

(4) Evitarea relatiei multiple

Psihologii vor evita pe cât posibil relațiile multiple, adică relațiile în care psihologii îndeplinesc simultan mai multe roluri într-un context profesional.

(5) Consimțământul în caz de relații cu terți

Psihologii vor clarifica natura relațiilor multiple pentru toate partile implicate înainte de obținerea consimțământului, fie ca ofera servicii psihologice ori conduc cercetări cu indivizi, familii, grupuri ori comunități la cererea sau pentru a fi utilizate de către terți.

A treia parte poate fi școala, instanța judecătorească, diverse agenții guvernamentale, companii de asigurări, poliția ori anumite instituții de finanțare, etc.

(6) Nonexploatarea

Psihologii nu vor exploata și nu vor profita, sub nici o formă, de persoanele față de care, prin profesie sau poziție, manifestă un ascendent de autoritate (clienți, angajați). Orice formă de exploatare sau abuz de autoritate fiind strict interzisă.

(7) Participarea activă la decizii

Psihologii vor încuraja participarea activă la deciziile care îi afectează direct, respectând dorințele justificate și valorificând opiniile acestora, ori de câte ori este posibil.

(8) Neintrarea în rol

Psihologii se vor abține de la intrarea într-un rol profesional atunci când din motive de ordin personal, științific, legal, profesional, financiar: (1) poate fi afectată obiectivitatea, competența sau eficiența activității lor profesionale (2) față de clienți/subiecți există riscul exploatarei sau producerii unor daune.

(9) Urgentarea consimțământului

Înainte de începerea oricărui tip de serviciu psihologic (evaluare, terapie, consiliere, etc.) psihologii vor obține consimțământul informat din partea tuturor persoanelor independente sau parțial dependent implicate, excepție făcând circumstanțele în care există nevoi urgente (de ex. tentative sau acțiuni suicidare). În astfel de circumstanțe, psihologii vor continua să acționeze, cu asentimentul persoanei, dar vor cauta să obțină cât se poate de repede consimțământul informat.

(10) Asigurarea consimțământului

Psihologii se vor asigura că în procesul de obținere a consimțământului informat următoarele puncte au fost înțelese: scopul și natura activității; responsabilitățile mutuale; beneficiile și riscurile; alternativele; circumstanțele unei încetări a acțiunii; opțiunea de a refuza sau de a se retrage în orice moment, fără a suferi vreun prejudiciu; perioada de timp în care e valabil consimțământul; modul în care se poate retrage consimțământul dacă se dorește acest lucru.

(11) Delegarea de consimțământ

În cazul în care, persoana care urmează să beneficieze de un serviciu psihologic este în imposibilitatea de a-și da consimțământul, se acceptă obținerea acestuia de la o persoană apropiată acesteia care poate să-și apere interesele în mod legal sau de la o persoană autorizată care, conform legii, este în măsură să o reprezinte.

(12) Continuitatea serviciului

Dacă din motive de boală sau datorită unor evenimente survenite în viața psihologului acesta nu mai poate continua oferirea serviciului în bune condiții, va depune toate eforturile pentru a se asigura de continuitatea serviciului oferit, îndrumând clientul spre un coleg de profesie cu competența necesară și pe cât posibil cu consimțământul clientului.

(13) Dreptul la opozitie

Cu exceptia cazurilor de forta majora, de urgenta (perturbari ale functionarii psihice, în termenii pericolului iminent, care necesita interventie imediata), psihologul actioneaza respectând dreptul clientului de a refuza sau a sista serviciul psihologic.

ART. 67 Standarde de confidentialitate

(1) Întreruperea serviciului din motive de confidentialitate

Atunci când din motive bine intemeiate, psihologul nu mai poate pastra confidentialitatea, acesta va înceta sa mai ofere serviciul respectiv.

(2) Protejarea confidentialitatii

Divulgarea, de catre psihologi, a unor informatii care le-au fost încredintate sau de care au luat cunostinta în virtutea profesiei, este interzisa, exceptie facând situatiile prevazute de lege.

(3) Limitele confidentialitatii

Înainte de primirea consimtamântului psihologul va informa clientul cu privire la limitele confidentialitatii si conditiile în care acesta poate fi încalcata, precum si asupra posibilei utilizari a informatiilor rezultate în urma activitatii sale.

(4) Dezvaluirea de informatii

Psihologii pot împartasi informatiile confidentiale cu altii numai cu consimtamântul celor vizati ori de o asa maniera încât cei vizati sa nu poata fi identificati, exceptie facând situatiile justificate de lege sau în circumstante de iminenta sau posibila vatamare fizica sau crima.

(5) Confidentialitatea de colaborare

În cazul în care cu acelasi client lucreaza doi psihologi în acelasi timp, acestia vor colabora pe cât posibil, fara restrictii de confidentialitate, exceptie facând situatia în care exista o opozitie clara din partea clientului în acest sens.

(6) Utilizarea informatiilor

Rezultatele, documentarile si notitele psihologului pot fi folosite numai într-o formula care pastreaza cu rigurozitate anonimatul.

(7) Confidentialitatea fata de terti

În cazul în care exista terti implicati în activitatea profesionala a psihologului, acesta va clarifica cu partile implicate limitele confidentialitatii, conditiile de pastrare a confidentialitatii si nu va da curs nici unei solicitari, venite de la o terta parte în dezvaluirea de informatii confidentiale, decât în conditiile respectarii legi si limitelor confidentialitatii.

ART. 68 Standarde de conduită colegială

(1) Conduita colegiala

Psihologii vor manifesta fata de colegii lor de profesie, onestitate, corectitudine, si solidaritate, conduitele lor fiind în acord cu standardele profesionale.

(2) Respect

Psihologii vor manifesta respect fata de colegii lor de profesie si nu vor exprima critici nefondate si etichetari la adresa activitatii lor profesionale.

(3) Evitarea denigrarii

Psihologii nu vor actiona, sub nici o forma, în maniera denigratoare la adresa colegilor de profesie si nu vor împiedica clientii sa beneficieze de serviciile lor, daca nu exista un motiv serios si cu implicatii etice în acest sens.

(4) Responsabilitatea profesionala

Atunci când exista o intentie justificata de încetare a serviciului psihologic oferit clientului si de îndrumare a acestuia spre un alt coleg de profesie, psihologii vor mentine un contact suportiv si responsabil fata de clienti pâna când acel coleg își asuma continuarea serviciului în cauza.

(5) Sprijinul colegial

Psihologii vor cauta sa sprijine pe cât posibil eforturile profesionale ale colegilor în limita disponibilitatilor participative si a timpului disponibil.

(6) Concurenta neloiala

Psihologii nu vor practica concurenta neloiala. Sunt interzise si se considera concurenta neloiala urmatoarele: tentativa sau actiunea de atragere sau deturnare de clienti, prin denigrarea sau discreditarea altui psiholog; folosirea unei functii publice pe care psihologul o detine în scopul atragerii de clienti în interes propriu; furnizarea de date false privind competenta si/sau atestarea profesionala în scopul de a-l induce în eroare pe beneficiar.

ART. 69 Standarde de înregistrare, prelucrare și păstrare a datelor

(1) Obținerea permisiunii

Psihologii trebuie sa obtina permisiunea clientilor/subiectilor sau a reprezentantilor lor legali înainte de a efectua înregistrări audio, video sau scrise în timpul furnizării serviciilor sau în cercetare.

(2) Pastrarea datelor

Psihologii vor colecta numai acele date care sunt relevante pentru serviciul oferit si vor lua toate masurile pentru a proteja aceste informatii.

(3) Protejarea datelor

Psihologii au datoria sa arhiveze în conditii de siguranta datele si informatiile obtinute în exercitarea profesiei de psiholog cu drept de libera practica, conform reglementărilor în vigoare.

(4) Distrugerea datelor

La expirarea termenului de pastrare, daca psihologul renunta la practica sa profesionala prin intermediul careia a realizat acele înregistrari sau daca acesta se pensioneaza, va cauta sa distruga înregistrările respective. Înregistrările pot fi plasate catre un alt psiholog numai cu consimțământul celor implicati, obtinut în prealabil, pentru acele înregistrari. În situatia suspendării sau încetării dreptului de libera practica datele vor fi distruse, daca nu se impune transferarea lor.

ART. 70 Evaluare și diagnoză

(1) Prezentarea caracteristicilor psihologice

Psihologii vor oferi informatii despre caracteristicile psihologice ale indivizilor numai dupa ce au realizat o evaluare adecvata, care sa sustina stiintific si metodologic afirmatiile si concluziile lor, indiferent daca e vorba de recomandari, rapoarte sau evaluari, precizând limitele afirmatiilor, concluziilor si recomandarilor lor.

Daca psihologii realizeaza ca (re)examinarea individului nu este justificata sau necesara, atunci acestia vor explica aceasta optiune, precizând sursele si documentele care stau la baza acestor concluzii.

(2) Consimțământul pentru evaluare/diagnoza

Psihologii vor obtine consimțământul informat pentru serviciile de evaluare cu exceptia cazului în care (1) acestea sunt cerute de lege sau de reglementările în vigoare; (2) testarea este o activitate educationala, institutionala sau organizationala prevazuta de reglementari interne; consimțământul informat include explicarea naturii si scopului de evaluare, costurile, implicarea unei a treia parti, limitele de confidentialitate si ocazii pentru cel evaluat de a formula întrebări si de a primi raspunsuri.

Psihologii vor informa persoanele fara capacitate deplina de a-si da consimtamântul si persoanele pentru care testarea este ceruta de reglementarile legislative, cu privire la natura si scopul serviciilor de evaluare propuse, folosind un limbaj usor de înteles pentru persoana care urmeaza sa fie evaluata.

Psihologii care folosesc serviciile unui traducator vor cere consimtamântul clientului pentru a folosi serviciile acelui traducator, se vor asigura ca se va mentine confidentialitatea rezultatelor, securitatea instrumentelor, inclusiv a documentelor de evaluare/diagnoza.

(3) Datele de evaluare/diagnoza

Datele obtinute pot fi scoruri brute si standardizate, raspunsurile clientului la stimuli sau la întrebările la test, notele, înregistrările si consemnarile psihologului, declaratiile si comportamentul clientului în timpul unei examinari.

Psihologii vor oferi datele obtinute, sub forma de rezultate clientului si, daca e cazul, unor terti numai cu consimtamântul clientului, sau fara acordul acestuia în situatiile prevazute de reglementarile in vigoare.

Psihologii vor evita sa faca publice datele obtinute, cu exceptia situatiilor prevazute de reglementarile in vigoare, protejând clientul de orice forma de exploatare, abuz si prevenind devalorizarea datelor de evaluare/diagnoza. Datele de evaluare/diagnoza reprezinta proprietate a psihologului sau institutiei care realizeaza evaluarea/diagnoza si vor putea fi administrate si utilizate doar de catre psihologi calificati în folosirea acestor instrumente.

(4) Interpretarea rezultatelor

În interpretarea rezultatelor evaluarii, fiind incluse aici si interpretările computerizate, psihologii vor lua în considerare scopul evaluarii, precum si numerosi alti factori, abilitatile de testare si caracteristicile persoanei evaluate (caracteristici situationale, personale, lingvistice si culturale) care pot afecta judecatile psihologilor sau care pot reduce acuratetea intepretarilor.

(5) Calificarea în testare

Psihologii nu vor promova/ încuraja folosirea tehnicilor de evaluare psihologica de catre persoane necalificate si neautorizate, decât în cadrul unei formari în care exista o supervizare adecvata.

(6) Actualitatea evaluarii

Psihologii nu își vor baza deciziile sau recomandari pe teste depasite/învechite, pe date care nu mai sunt folositoare pentru scopul curent sau care nu corespund normelor de avizare ale metodelor si tehnicilor de evaluare stabilite de organisme competente.

(7) Prezentarea rezultatelor pentru cei evaluati

Indiferent daca cotarea si interpretarea sunt facute de psihologi, angajati ai acestora sau asistenti sau prin modalitati automate/computerizate, psihologii vor oferi persoanei evaluate sau reprezentantului acesteia explicatiile necesare înțelegerii rezultatelor, exceptie facând situatiile în care natura relatiei împiedica acest lucru (situatii de evaluare organizationala, preangajare si evaluari prevazute de reglementarile in vigoare), acest fapt fiind adus la cunostinta persoanei evaluate înainte începerii evaluarii.

(8) Materialele

Materialele de evaluare/diagnoza cuprind manualul instrumentului, instrumentul propriu-zis, protocoale, întrebările sau stimulii utilizati, alte fise sau formulare necesare si nu include datele de evaluare/diagnoza. Psihologii vor mentine integritatea si securitatea materialelor testului si a altor metode de evaluare prin neînstrainarea lor catre persoane care nu au competenta necesara, respectând dreptul de proprietate intelectuala prevazut de lege si obligatiile de tip angajat privind utilizarea instrumentului.

CAPITOLUL VIII

ETICA ȘI DEONTOLOGIA ASISTENTULUI MEDICAL GENERALIST, A MOAȘEI ȘI A ASISTENTULUI MEDICAL

ART. 71 Principii generale

Principiile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de asistent medical generalist, profesia de moașă și profesia de asistent medical pe teritoriul României sunt următoarele:

- a) exercitarea profesiei se face exclusiv în respect față de viața și de persoana umană;
- b) în orice situație primează interesul pacientului și sănătatea publică;
- c) respectarea în orice situație a drepturilor pacientului;
- d) colaborarea, ori de câte ori este cazul, cu toți factorii implicați în asigurarea stării de sănătate a pacientului;
- e) acordarea serviciilor se va face la cele mai înalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel înalt de competențe, aptitudini practice și performanțe profesionale fără niciun fel de discriminare;
- f) în exercitarea profesiei asistenței medicali generaliști, moașele și asistenții medicali trebuie să dovedească loialitate și solidaritate unii față de alții în orice împrejurare, să își acorde colegial ajutor și asistență pentru realizarea îndatoririlor profesionale;
- g) asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali trebuie să se comporte cu cinste și demnitate profesională și să nu prejudicieze în niciun fel profesia sau să submineze încrederea pacientului.

ART. 72 Responsabilitatea personală, integritatea și independența profesională a asistenților medicali generaliști, moașelor și asistenților medicali

- (1) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să evite în exercitarea profesiei atitudinile ce aduc atingere onoarei profesiei și să evite tot ceea ce este incompatibil cu demnitatea și moralitatea individuală și profesională.
- (2) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația să manifeste o conduită ireproșabilă față de bolnav, respectând întotdeauna demnitatea acestuia.
- (3) În caz de pericol public, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical nu au dreptul să își abandoneze bolnavii, cu excepția unui ordin formal al unei autorități competente, conform legii.
- (4) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt răspunzători pentru fiecare dintre actele lor profesionale.

Pentru riscurile ce decurg din activitatea profesională, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali din sistemul public sau privat încheie o asigurare de răspundere civilă pentru greșeli în activitatea profesională.

- (5) Încredințarea atribuțiilor proprii unor persoane lipsite de competență constituie greșeală deontologică.

(6) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să comunice cu pacientul într-o manieră adecvată, folosind un limbaj respectuos, minimalizând terminologia de specialitate pe înțelesul acestora.

(7) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să evite orice modalitate de a cere recompense, altele decât formele legale de plată.

ART. 73 Raporturi profesionale cu alți profesioniști din domeniul medico-sanitar și instituții

1. Raporturile profesionale cu alți profesioniști din domeniul sanitar

(1) În baza spiritului de echipă, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali își datorează sprijin reciproc.

(2) Constituie încălcări ale regulilor etice:

a) jignirea și calomnierea profesională;

b) blamarea și defăimarea profesională;

c) orice alt act sau fapt care poate aduce atingere demnității profesionale a asistentului medical generalist, a moașei și a asistentului medical.

(3) În cazul unor neînțelegeri, în considerarea calității profesionale, conflictul în primă instanță trebuie mediat de către filiala bucurești a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România.

Dacă acesta persistă, cei implicați se pot adresa altor foruri pentru medierea conflictului, fiind interzisă perturbarea activității profesionale din aceste cauze.

(4) În cazul în care se constată încălcări ale regulilor etice, se urmează procedura de sancționare, conform prevederilor legale în vigoare.

(5) În cazul colaborării mai multor asistenți medicali generaliști, moașe și asistenți medicali pentru examinarea, tratamentul sau îngrijirea aceluiași pacient, fiecare practician își asumă responsabilitatea individual prin aplicarea semnăturii profesionale în dreptul fiecărei manevre sau tehnici executate personal.

(6) În interesul pacienților, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali vor avea relații de colaborare cu celelalte profesii din domeniul sanitar, cu respectarea demnității și onoarei profesionale.

2. Raporturile profesionale cu instituțiile

(1) **I.O.B.** urmărește să asigure condiții optime asistentului medical generalist, moașei și asistentului medical în exercitarea profesiei.

(2) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical aduc la cunoștința persoanelor competente și autorităților competente orice circumstanță care poate prejudicia îngrijirea sau calitatea tratamentelor, în special în ceea ce privește efectele asupra persoanei sau care limitează exercițiul profesional.

(3) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical, în concordanță cu diferitele niveluri de responsabilitate pe care le îndeplinesc, contribuie la orientarea politicilor în domeniul sanitar și dezvoltarea sistemului de sănătate.

ART. 74 Educația medicală continuă

În vederea creșterii gradului de pregătire profesională, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali au obligația să efectueze cursuri și alte forme de educație continuă creditate de Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, denumit în continuare OAMGMAMR, precum și alte forme de educație continuă prevăzute de lege pentru îndeplinirea numărului minim de credite anual necesar reautorizării exercitării profesiei.

ART. 75 Obligații etice și deontologice

1. Obligația acordării îngrijirilor medicale

- (1) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical, în exercitarea profesiei, nu pot face discriminări pe baza rasei, sexului, vârstei, apartenenței etnice, originii naționale sau sociale, religiei, opțiunilor politice sau antipatiei personale, a condiției sociale față de pacienți.
- (2) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația de a lua măsuri de acordare a primului ajutor.
- (3) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația să acorde asistență medicală și îngrijirile necesare în limita competenței lor profesionale.
- (4) În caz de calamități naturale (cutremure, inundații, epidemii, incendii) sau accidentări în masă (naufragii, accidente rutiere sau aviatice, accidente nucleare etc.), asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt obligați să răspundă la chemare, să își ofere de bunăvoie serviciile de îngrijire, imediat ce au luat cunoștință despre eveniment.
- (5) Voința pacientului în alegerea asistentului medical generalist, a moașei și a asistentului medical trebuie întotdeauna respectată, indiferent care ar fi sensul acesteia.
- (6) Dacă pacientul se află într-o stare fizică sau psihică ce nu îi permite exprimarea lucidă a voinței, aparținătorii sau apropiații celui suferind trebuie preveniți și informați corect, pentru a hotărî în numele acestuia, cu excepția imposibilității (de identificare, de comunicare, de deplasare etc.) sau a urgențelor.
- (7) Dacă în urma examinării sau în cursul îngrijirilor asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical consideră că nu au suficiente cunoștințe sau experiență pentru a asigura o asistență corespunzătoare, se vor consulta cu alți colegi sau vor îndruma bolnavul către alți specialiști.
- (8) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical vor păstra o atitudine de strictă neutralitate și neamestec în problemele familiale (morale, materiale etc.) ale pacientului, exprimându-și părerea numai dacă intervenția este motivată de interesul sănătății pacientului, cu consimțământul prealabil al acestuia.
- (9) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical pot refuza acordarea unor îngrijiri către pacient atunci când refuzul este justificat de interesul sănătății pacientului, cu excepția situațiilor de urgență.

2. Respectarea drepturilor pacientului

Pacientul are următoarele drepturi: dreptul la informația medicală, dreptul la consimțământ, dreptul la confidențialitatea informațiilor și viața privată, drepturi la tratament și îngrijiri medicale.

Consimțământul

O intervenție medicală nu se poate efectua decât după ce pacientul sau reprezentantul legal al acestuia, în cunoștință de cauză, și-a dat consimțământul. Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului său, al opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.

Consimțământul pacientului sau, după caz, al reprezentantului legal al acestuia este obligatoriu:

- a) pentru recoltarea, păstrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul său, în vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord;
 - b) în cazul supunerii la orice fel de intervenție medicală;
 - c) în cazul participării sale la învățământul medical clinic și la cercetarea științifică;
 - d) în cazul fotografierii sau filmării sale într-o unitate medicală;
-

e) în cazul donării de sânge în condițiile prevăzute de lege.

Consimțământul pacientului sau al reprezentantului legal al acestuia, după caz, nu este obligatoriu în următoarele situații:

- a) când pacientul nu își poate exprima voința, dar este necesară o intervenție medicală de urgență;
- b) în cazul în care furnizorii de servicii medicale consideră că intervenția este în interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuză să își dea consimțământul, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt obligați să anunțe medicul curant/de gardă

(decizia fiind declinată unei comisii de arbitraj de specialitate).

3. Secretul profesional

(1) Secretul profesional este obligatoriu.

(2) Secretul profesional există și față de aparținători, colegi sau alte persoane din sistemul sanitar, neinteresate în tratament, chiar și după terminarea tratamentului și decesul pacientului.

(3) Obiectul secretului profesional îl constituie tot ceea ce asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical, în calitatea lor de profesionist, au aflat direct sau indirect în legătură cu viața intimă a pacientului, a familiei, a aparținătorilor, precum și problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstanțe în legătură cu boala și alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei.

(4) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical răspund disciplinar pentru destăinuirea secretului profesional, excepție făcând situația în care pacientul și-a dat consimțământul expres pentru divulgarea acestor informații, în tot sau în parte.

(5) Interesul general al societății (prevenirea și combaterea epidemiilor, a bolilor venerice, a bolilor cu extindere în masă și altele asemenea prevăzute de lege) primează față de interesul personal al pacientului.

(6) În comunicările științifice, cazurile vor fi astfel prezentate încât identitatea pacientului să nu poată fi recunoscută.

(7) Informațiile cu caracter confidențial pot fi furnizate de către asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical numai în cazul în care pacientul își dă consimțământul explicit sau dacă legea o cere în mod expres.

ART. 76 Situații speciale în practicarea profesiei în sistem instituționalizat

1. Situația bolnavului psihic

(1) Persoanele cu tulburări psihice beneficiază de asistență medicală și de îngrijiri de sănătate de aceeași calitate cu cele aplicate altor categorii de bolnavi și adaptate cerințelor lor de sănătate.

(2) Orice persoană cu tulburări psihice trebuie apărată de daunele pe care ar putea să i le producă administrarea nejustificată a unui medicament, tehnică sau manevră de îngrijire și tratament, de maltrătarile din partea altor pacienți sau persoane ori de alte acte de natură să antreneze o suferință fizică sau psihică.

(3) Pacientul cu tulburări psihice trebuie să fie implicat în procesul de luare a deciziei atât cât permite capacitatea lui de înțelegere. În cazul în care pacientul cu tulburări psihice nu își poate exprima liber voința, consimțământul în scris trebuie luat de la reprezentantul legal al acestuia.

(4) Nu este necesară obținerea consimțământului în condițiile prevăzute la alin. (3) atunci când este necesară intervenția de urgență.

(5) Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală, după caz, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului sau ale opririi

actelor medicale trebuie explicate pacientului, cu informarea medicului, dacă întreruperea tratamentului sau a îngrijirilor are drept consecință punerea în pericol a vieții pacientului.

(6) Orice persoană care suferă de tulburări psihice trebuie tratată cu omenie și respectul demnității umane și trebuie să fie apărată împotriva oricăror forme de exploatare economică, sexuală sau de altă natură, împotriva tratamentelor vătămătoare și degradante.

(7) Nu este admisă nicio discriminare bazată pe o tulburare psihică.

2. Prescrierea, eliberarea pe baza unei rețete medicale și administrarea drogurilor

Prescrierea, eliberarea pe baza unei rețete medicale și administrarea drogurilor, în alte condiții decât cele prevăzute de lege, constituie infracțiune.

3. Pacientul privat de libertate

Asistentului medical generalist, moașei și asistentului medical care îngrijesc un pacient privat de libertate le este interzis să aducă atingere integrității fizice, psihice sau demnității acestuia.

Dacă asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical constată că pacientul privat de libertate a suportat maltratări, aceștia au obligația să informeze organele competente.

4. Situația pacienților infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA

(1) Pacienții infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA au dreptul la îngrijire și tratament medical în mod nediscriminatoriu, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical fiind obligați să asigure îngrijirile de sănătate și tratamentele prescrise acestor pacienți.

(2) Păstrarea confidențialității asupra datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA este obligatorie pentru asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical care au în îngrijire, supraveghere și/sau tratament astfel de persoane.

(3) Între specialiștii medico-sanitari, informațiile cu privire la statusul HIV/SIDA al unui pacient trebuie să fie comunicate.

ART. 77 Practicarea profesiei în sistem privat. Îngrijirile la domiciliu

(1) Asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali exercită profesia în regim salarial și/sau independent.

(2) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical care își desfășoară activitatea în calitate de titular sau asociat al unui cabinet de practică medicală pot furniza îngrijiri medicale la domiciliu, dacă sunt autorizați în acest sens, în conformitate cu prevederile legale privind organizarea și funcționarea îngrijirilor la domiciliu.

(3) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt obligați să comunice medicului care a recomandat aceste servicii situația evoluției stării de sănătate a pacientului îngrijit.

(4) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical chemați într-o familie ori colectivitate trebuie să respecte regulile de igienă și de profilaxie, în exercitarea profesiei.

ART. 78 Probleme ale îngrijirii minorilor

(1) Dacă asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical apreciază că minorul este victim unei agresiuni sau privațiuni, trebuie să încerce să îl protejeze, uzând de prudențe, și să alerteze autoritatea competentă.

(2) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să fie apărătorul copilului bolnav, dacă apreciază că starea de sănătate nu este bine înțeleasă sau nu este suficient de bine protejată.

(3) În vederea efectuării tehnicilor și/sau a manevrelor de îngrijire și/sau de tratament asupra unui minor, consimțământul trebuie obținut de la reprezentantul legal al minorului, cu excepția situațiilor de urgență.

ART. 79 Probleme ale experimentării pe om

(1) Se interzice provocarea de îmbolnăviri artificiale unor oameni sănătoși, din rațiuni experimentale.

(2) Dispozițiile prezentului articol se completează cu celelalte prevederi legale incidente în materie.

(3) Impunerea, cu forța sau prin inducere în eroare, a experimentului pe om reprezintă o abatere gravă pentru orice asistent medical generalist, moașă și asistent medical care participă în mod voluntar și conștient la asemenea fapte.

CAPITOLUL IX

ETICA SI DEONTOLOGIA AUDITORULUI INTERN

ART. 80 Introducere

Realizarea scopului prezentului cod presupune îndeplinirea următoarelor obiective:

- a) performanța - profesia de auditor intern presupune desfășurarea unei activități la cei mai ridicați parametri, în scopul îndeplinirii cerințelor interesului public, în condiții de economicitate, eficacitate și eficiență;
- b) profesionalismul - profesia de auditor intern presupune existența unor capacități intelectuale și experiențe dobândite prin pregătire și educație și printr-un cod de valori și conduită comun tuturor auditorilor interni;
- c) calitatea serviciilor - constă în competența auditorilor interni de a-și realiza sarcinile ce le revin cu obiectivitate, responsabilitate, sârguință și onestitate;
- d) încrederea - în îndeplinirea sarcinilor de serviciu, auditorii interni trebuie să promoveze cooperarea și bunele relații cu ceilalți auditori interni și în cadrul profesiei, iar sprijinul și cooperarea profesională, echilibrul și corectitudinea sunt elemente esențiale ale profesiei de auditor intern, deoarece încrederea publică și respectul de care se bucură un auditor intern reprezintă rezultatul realizărilor cumulative ale tuturor auditorilor interni;
- e) conduita - auditorii interni trebuie să aibă o conduită ireproșabilă atât pe plan profesional, cât și personal;
- f) credibilitatea - informațiile furnizate de rapoartele și opiniile auditorilor interni trebuie să fie fidele realității și de încredere.

ART. 81 Principii fundamentale

În desfășurarea activității auditorii interni sunt obligați să respecte următoarele principii fundamentale:

A. Integritatea

Conform acestui principiu, auditorul intern trebuie să fie corect, onest și incoruptibil, integritatea fiind suportul încrederii și credibilității acordate raționamentului auditorului intern.

B. Independența și obiectivitatea

1. Independența. Independența față de entitatea auditată și oricare alte grupuri de interese este indispensabilă; auditorii interni trebuie să depună toate eforturile pentru a fi independenți în tratarea problemelor aflate în analiză; auditorii interni trebuie să fie independenți și imparțiali atât în teorie, cât și în practică; în toate problemele legate de munca de audit independența auditorilor interni nu trebuie să fie afectată de interese personale sau exterioare; auditorii interni au obligația de a nu se implica în acele activități în care au un interes legitim/întemeiat.

2. Obiectivitatea. În activitatea lor auditorii interni trebuie să manifeste obiectivitate și imparțialitate în redactarea rapoartelor, care trebuie să fie precise și obiective; concluziile și opiniile formulate în rapoarte trebuie să se bazeze exclusiv pe documentele obținute și analizate conform standardelor de audit; auditorii interni trebuie să folosească toate informațiile utile primite de la entitatea auditată și din alte surse. De aceste informații trebuie să se țină seama în opiniile exprimate de auditorii interni în mod imparțial. Auditorii interni trebuie, de asemenea, să analizeze punctele de vedere exprimate de entitatea auditată și, în funcție de relevanța acestora, să formuleze opiniile și recomandările proprii; auditorii interni trebuie să facă o evaluare echilibrată a tuturor circumstanțelor relevante și să nu fie influențați de propriile interese sau de interesele altora în formarea propriei opinii.

C. Confidențialitatea

1. Auditorii interni sunt obligați să păstreze confidențialitatea în legătură cu faptele, informațiile sau documentele despre care iau cunoștință în exercitarea atribuțiilor lor; este interzis ca auditorii interni să utilizeze în interes personal sau în beneficiul unui terț informațiile dobândite în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

2. În cazuri excepționale auditorii interni pot furniza aceste informații numai în condițiile expres prevăzute de normele legale în vigoare.

D. Competența profesională

Auditorii interni sunt obligați să își îndeplinească atribuțiile de serviciu cu profesionalism, competență, imparțialitate și la standarde internaționale, aplicând cunoștințele, aptitudinile și experiența dobândite.

E. Neutralitatea politică

1. Auditorii interni trebuie să fie neutri din punct de vedere politic, în scopul îndeplinirii în mod imparțial a activităților; în acest sens ei trebuie să își mențină independența față de orice influențe politice.

2. Auditorii interni au obligația ca în exercitarea atribuțiilor ce le revin să se abțină de la exprimarea sau manifestarea convingerilor lor politice.

ART. 82 Reguli de conduită

Regulile de conduită sunt norme de comportament pentru auditorii interni și reprezintă un ajutor pentru interpretarea principiilor și aplicarea lor practică, având rolul să îndrume din punct de vedere etic auditorii interni.

1. Integritatea:

- a) exercitarea profesiei cu onestitate, bună-credință și responsabilitate;
 - b) respectarea legii și acționarea în conformitate cu cerințele profesiei;
 - c) respectarea și contribuția la obiectivele etice legitime ale entității;
-

d) se interzice auditorilor interni să ia parte cu bună știință la activități ilegale și angajamente care discreditează profesia de auditor intern sau entitatea publică din care fac parte.

2. Independența și obiectivitatea:

- a) se interzice implicarea auditorilor interni în activități sau în relații care ar putea să fie în conflict cu interesele entității publice și care ar putea afecta o evaluare obiectivă;
- b) se interzice auditorilor interni să asigure unei entități auditate alte servicii decât cele de audit și consultanță;
- c) se interzice auditorilor interni, în timpul misiunii lor, să primească din partea celui auditat avantaje de natură materială sau personală care ar putea să afecteze obiectivitatea evaluării lor;
- d) auditorii interni sunt obligați să prezinte în rapoartele lor orice documente sau fapte cunoscute de ei, care în caz contrar ar afecta activitatea structurii auditate.

3. Confidențialitatea:

Se interzice folosirea de către auditorii interni a informațiilor obținute în cursul activității lor în scop personal sau într-o manieră care poate fi contrară legii ori în detrimentul obiectivelor legitime și etice ale entității auditate.

4. Competența:

- a) auditorii interni trebuie să se comporte într-o manieră profesională în toate activitățile pe care le desfășoară, să aplice standarde și norme profesionale și să manifeste imparțialitate în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu;
- b) auditorii interni trebuie să se angajeze numai în acele misiuni pentru care au cunoștințele, aptitudinile și experiența necesare;
- c) auditorii interni trebuie să utilizeze metode și practici de cea mai bună calitate în activitățile pe care le realizează; în desfășurarea auditului și în elaborarea rapoartelor auditorii interni au datoria de a adera la postulatele de bază și la standardele de audit general acceptate;
- d) auditorii interni trebuie să își îmbunătățească în mod continuu cunoștințele, eficiența și calitatea activității lor; șeful compartimentului de audit public intern, respectiv conducătorul entității publice, trebuie să asigure condițiile necesare pregătirii profesionale a auditorilor interni;
- e) auditorii interni trebuie să aibă un nivel corespunzător de studii de specialitate, pregătire și experiență profesională elocvente;
- f) auditorii interni trebuie să cunoască legislația de specialitate și să se preocupe în mod continuu de creșterea nivelului de pregătire, conform standardelor internaționale;
- g) se interzice auditorilor interni să își depășească atribuțiile de serviciu.

ART. 83 Dispoziții finale

Prevederile prezentului cod sunt obligatorii pentru toți auditorii interni din I.O.B.

CAPITOLUL X

ETICA ȘI DEONTOLOGIA CONSILIERULUI JURIDIC

ART. 84 *Principii deontologice*

- (1) Integritatea și autonomia profesională, respectarea legilor, probitatea, onoarea, vigilența, confidențialitatea, organizarea, eficacitatea și perseverența sunt ideile diriguitoare care guvernează activitatea consilierului juridic.
- (2) Îndeplinirea corectă și în timp util a atribuțiilor profesionale conferă substanța principiului integrității profesionale.
- (3) Autonomia și independența profesională a consilierului juridic se manifestă prin asumarea unor responsabilități și acționarea la momentul oportun într-un context determinat.
- (4) Consilierii juridici sunt independenți din punct de vedere profesional și se supun numai Constituției României, legii, statutului profesiei și prezentului cod de deontologie profesională.
- (5) Prin independența profesională în sensul prezentului cod se înțelege libertatea de acțiune și de opinie care este limitată doar prin dispoziții legale sau regulamentare aplicabile profesiei de consilier juridic.
- (6) Corectitudinea și integritatea morală sunt valori fundamentale pe care consilierul juridic este obligat să le respecte atât în timpul serviciului cât și în afara acestuia.
- (7) Rezultatul activității consilierului juridic este o consecință a urmăririi atente și continue a derulării sarcinilor încredințate.
- (8) Datoria fiecărui consilier juridic este să păstreze secretul datelor și informațiilor de care a luat la cunoștință în virtutea exercitării profesiei cu excepția unor dispoziții legale sau statutare contrare.
- (9) Confidențialitatea datelor și informațiilor detinute contribuie la crearea unui climat de siguranță pentru entitatea beneficiară a serviciilor oferite.
- (10) Organizarea riguroasă a activității consilierului juridic se face în scopul satisfacerii celor mai exigente standarde de calitate și eficacitate a muncii.
- (11) Prin discernerea între serviciul oferit și așteptările beneficiarului, între așteptările personale, profesionale și consecințele economice, în activitatea consilierului juridic primează respectarea legii.
- (12) Consilierul juridic este obligat să depună efortul necesar pentru realizarea și reușita sarcinilor ce îi revin în exercitarea profesiei.
- (13) Respectarea și aplicarea principiilor enunțate constituie un deziderat și un scop al exercitării profesiei de consilier juridic.

ART. 85 *Condiții de exercitare a profesiei*

- (1) Consilierul juridic asigură apărarea drepturilor și intereselor legitime ale **I.O.B.** în conformitate cu Constituția și cu legile țării.
- (2) În virtutea unei pregătiri profesionale deosebite și a stăpânirii perfecte a tehnicilor de asistență, consiliere și reprezentare consilierul juridic trebuie să dovedească o amănunțită cunoaștere a problematicei cauzelor supuse spre rezolvare.

- (3) Apartenenta consilierului juridic pe baza unui contract individual de munca la **I.O.B.**, nu aduce atingere indatoririlor sale profesionale, oportunitatii de a alege metodele de lucru sau posibilitatii de luare a unor decizii in plan profesional.
- (4) Consilierului juridic ii este interzis in exercitarea profesiei sa tolereze acte ilegale.
- (5) Consilierul juridic nu se poate prevala de pozitia sa pentru a satisface anumite interese personale.
- (6) El va refuza orice oferta sau promisiune de avantaje ilegale si se va abtine de la acte care contravin principiilor moralei si celor de ordine publica.
- (7) Consilierul juridic este responsabil de concluziile si actiunile sale in exercitarea profesiei.

ART. 86 Indatoriri profesionale si raporturile dintre consilierii juridici

- (1) Consilierul juridic trebuie sa asigure transparenta activitatii sale in relatiile cu **I.O.B.**, precum si cu tertele persoane sub rezerva respectarii obligatiei de confidentialitate.
- (2) Consilierul juridic va accepta sarcinile pe care le considera compatibile cu competenta si functia sa.
- (3) Consilierul juridic va refuza sarcinile care contravin dispozitiilor legale sau prezentului cod si va lua masurile de precautie necesare pentru a evita situatiile similare.
- (4) Consilierul juridic va evita orice conflict de interese care ar aduce atingere imaginii profesiei de consilier sau a **I.O.B.**. Nu poate fi considerata evitare de conflict situatia in care consilierul era obligat sa intervina pentru restabilirea legalitatii.
- (5) Consilierul juridic va respecta specificitatea exercitarii profesiei sale si va sustine independenta acesteia.
- (6) Consilierul juridic va sprijini colegii in exercitarea profesiei, in aplicarea si apararea prezentului cod. El va raspunde favorabil la cererea de consultanta a acestora si ii va ajuta in situatii dificile, in limita posibilitatilor sale, in special prin rezolvarea unor probleme de ordin deontologic.
- (7) Consilierul juridic va tine cont de opiniile si practicile colegilor in masura in care acestea nu contravin principiilor generale cuprinse in prezentul cod.

ART. 87 Imaginea profesiei

- (1) Relatiile intre consilierii juridici se bazeaza pe respect reciproc si buna credinta pentru a constitui un exemplu de integritate a unui corp profesional bine definit.
-

- (2) Consilierul juridic trebuie sa promoveze prin comportamentul sau in orice circumstante o imagine favorabila profesiei sale.
- (3) Promovarea unei imagini favorabile profesiei se realizeaza prin asigurarea unei prestatii de calitate.
- (4) Consilierul juridic este obligat sa-si desfasoare cu maxima atentie activitatea profesionala si sa dea dovada de cinste si corectitudine in orice circumstante.
- (5) Perfectionarea continua a profesiei de consilier juridic va fi asigurata prin fixarea si respectarea unor obiective clare, in concordanta cu tendintele generale de dezvoltare ale societatii. Obiectivele generale ale profesiei sunt comune tuturor consilierilor juridici si se respecta ca atare.
- (6) Consilierii juridici vor sprijini eforturile colegilor pentru mentinerea unui climat de legalitate si profesionalism in domeniu.

CAPITOLUL XI

DISPOZITII FINALE

ART. 88 Raspunderea personalului angajat al I.O.B.

(1) Incalcarea dispozitiilor prezentului cod de conduita constituie abatere si atrage raspunderea disciplinara a personalului angajat, in conditiile legii, care nu exclude raspunderea civilă, penală, administrativă sau materială.

(2) Comisiile interne cu atributii disciplinare au competenta de a cerceta incalcarea prevederilor prezentului cod de conduita si de a propune aplicarea sanctiunilor disciplinare in conditiile Legii nr. 53/2003, republicata, cu modificarile ulterioare.

(3) In cazurile in care faptele savarsite intrunesc elementele constitutive ale unor infractiuni, vor fi sesizate organele de urmarire penala competente, in conditiile legii.

(4) Personalul angajat raspunde patrimonial, potrivit legii, in cazurile in care, prin faptele savarsite cu incalcarea normelor de conduita profesionala, aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

ART.89 Asigurarea publicitatii codului de conduita

Pentru informare se va asigura afisarea codului de conduita pe site-ul spitalului
www. <http://iob.ro/>

ART. 90 Intrarea in vigoare

Prezentul cod intra in vigoare de la data de 01.03.2023

MANAGER
Dr. TANASE BOGDAN COSMIN

DIRECTOR MEDICAL
Conf. univ. dr. GALES LAURENTIA NICOLETA

DIRECTOR INGRIJIRI
As. Med. Pr. Licentiat NICOLAESCU STELUTA

CONSILIER JURIDIC
NITU LUIZA MARIA

AVIZAT

PRESEDINTE COMBLIU ETIC
SEF LUCRARI DR. CIPAMBEI CIPRIAN

Dr. CIPAMBEI
chir.

AVIZAT

PRESEDINTE DINIUCAT SANITAS - AN I.O.B.
As. med. dr. DANIELA NEACSA

[Type text]

